

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. helmikuuta 2018
(OR. en)

5846/18

Toimielinten välinen asia:
2017/0332 (COD)

ENV 59
SAN 50
CONSOM 24
CODEC 134

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	1. helmikuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 753 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (uudelleenlaadittu)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 753 final.

Liite: COM(2017) 753 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.2.2018
COM(2017) 753 final

2017/0332 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2017) 448 final} - {SWD(2017) 449 final} - {SWD(2017) 451 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Suurimalla osalla EU:ssa asuvista ihmisistä on erittäin hyvä mahdollisuus saada korkealaatuista juomavettä erityisesti verrattuna joihinkin muihin alueisiin maailmassa. Tämä johtuu juomavesihuollon pitkistä perinteistä monissa EU:n jäsenvaltioissa, mutta se on suuressa määrin myös EU:n ympäristölainsäädännön ja EU:n rahoituksen ansiota¹. EU on 1980-luvulta alkaen soveltanut sääntöjä, jotka edellyttävät tiukkoja veden turvallisuuden tarkastuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunkien jätevesi kerätään ja käsitellään, teollisuuden päästöt hoidetaan turvallisesti, kemikaalien käyttö hyväksytään vain tiukkojen edellytysten mukaisesti ja rajat ylittäviä vesistöjä hoidetaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan perusteella. Vaikka joissakin tapauksissa korkeat alkuinvestoinnit tai keskenään kilpailevat prioriteetit ovat tarkoittaneet sitä, ettei näitä sääntöjä ole voitu noudattaa käytännössä sovituissa määräajassa, vesihuolto on jatkuvasti parantunut. Komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät nyt yhdessä panemaan nämä säännöt täytäntöön täysimääräisesti mahdollisimman pian².

Eryityisesti on mainittava yksi säädös, ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta annettu neuvoston direktiivi 98/83/EY³, koska sen tavoitteena on varmistaa, että vesi on terveellistä ja puhdasta, ja siten suojella ihmisiä haitallisilta vaikutuksilta, joita saattaa aiheutua veden saastumisesta. Yleisesti ottaen jäsenvaltiot ovat panneet direktiivin täytäntöön suhteellisen hyvin, mutta sen lähestymistapana on seurata laatua kulutuspaikalla, ja tällöin käytetään muuttujia, jotka määritettiin yli 20 vuotta sitten. Tämän vuoksi tarvitaan tarkastelua siitä, toimiiko direktiivi tehokkaasti olemassa olevien ja uusien paineiden osalta ja varmistaako se sen, että Euroopan unionissa asuvilla ja siellä vierailevilla ihmisillä on jatkossakin korkeatasoista juomavettä tuleviksi vuosikymmeniksi.

Juomavesi mietityttää selvästi monia eurooppalaisia. Juomavesi oli keskeisellä sijalla kaikkein ensimmäisessä eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa ”Vesi on perusoikeus”⁴, johon tuli yli 1,8 miljoonaa allekirjoitusta ja johon komissio suhtautui myönteisesti. Aloite toimitettiin komissiolle joulukuussa 2013 ja siinä vaadittiin erityisesti, että *EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot velvoitetaan takaamaan, että kaikki asukkaat saavat nauttia oikeudestaan veteen ja vesihuoltoon* ja että *EU toimii entistä tehokkaammin sen puolesta, että puhtas juomavesi ja puhtaanapito saadaan maailmanlaajuisesti kaikkien saataville*. Komissio kannusti vastauksessaan⁵ jäsenvaltioita tekemään kaikkensa, jotta vähimmäisvesihuolto olisi

¹ Useat jäsenvaltiot ovat täyttäneet perustarpeensa vesipalvelujen osalta koheesiovarojen avulla. Vuosina 2014–2020 EU:n koheesio politiikasta investoidaan 14,8 miljardia euroa vesialalle. Yksi odotettavista tuloksista on parempi vesihuolto yli 12 miljoonaa ihmistä varten.

² Tämä kävi ilmi EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin viime kierroksella. Arviointi on saatavilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm.

³ Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁴ Eurooppalainen kansalaisaloite ”Vesi on perusoikeus”: <http://www.right2water.eu/>.

⁵ COM(2014)177 final.

kaikkien EU:n kansalaisten saatavilla. Tämä on täysin Agenda 2030 -ohjelman ja erityisesti vuonna 2015 asetetun kestäväen kehityksen tavoitteen 6 mukaista. Siihen liittyi alataivoite *varmistaa turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuus kaikille*⁶. Komissio on myös sitoutunut tarkistamaan direktiiviä, joka sisällytettiin tämän tuloksena sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan komission ohjelmaan (REFIT)⁷. Ehdotus on sen vuoksi suoraan jatkoa eurooppalaiselle kansalaisaloitteelle ”Vesi on perusoikeus”.

Tarkistus on myös osa suunnitelmaa siirtymisestä kiertotalouteen⁸. Tarkistettu ehdotus auttaa jäsenvaltioita hoitamaan juomavettä resurssitehokkaalla ja kestäväällä tavalla, mikä auttaa vähentämään energiankäyttöä ja tarpeetonta vesihävikkiä. Se myös auttaa vähentämään muovipullojen määrää parantamalla luottamusta hanaveteen.

Komissio aloitti tämän prosessin arvioimalla direktiivin paremman sääntelyn periaatteiden mukaisesti⁹. Arvioinnin tulokset julkaistiin 1. joulukuuta 2016¹⁰ ja ne auttoivat määrittämään direktiivin vahvuudet ja heikkoudet. Ne vahvistivat, että direktiivi on asianmukainen väline sen varmistamiseksi, että EU:ssa käytetty vesi on korkealaatuista, koska direktiivin perustavoitteena on vahvistaa juomaveden seuranta ja varmistaa, että jäsenvaltiot palauttavat tarvittavan vedenlaadun ongelmatapauksissa.

Arvioinnissa tunnistettiin kuitenkin neljä aluetta, joilla on parantamisen varaa:

- muuttujien luettelo
- riskiin perustuvan lähestymistavan käyttö
- suurempi avoimuus veteen liittyvistä kysymyksistä ja kuluttajien mahdollisuudesta saada päivitettyjä tietoja sekä
- materiaalit, jotka joutuvat kosketuksiin juomaveden kanssa.

Liitteenä olevassa vaikutustenarvioinnissa käsiteltiin myös sitä eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa ja kuulemisissa esiin tullutta ongelmaa, että väestössä on osia, esimerkiksi heikoimmassa asemassa olevia ja syrjäytyneitä ryhmiä, kuten erityisesti romanit, joilla ei ole mahdollisuutta saada juomavettä. Vaikutustenarvioinnin tulosten perusteella tässä lainsäädännössä tarjotaan oikeasuhteisia vastauksia näihin kysymyksiin.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on uudelleenlaadittu versio direktiivistä 98/83/EY, jota muutettiin vuosina 2003, 2009 ja 2015. Selkeyden vuoksi katsotaan, että parasta on laatia direktiivi uudelleen. Se vastaa sitoumusta, joka tehtiin paremmasta lainsäädännöstä 13. huhtikuuta 2016 tehdyssä

⁶ YK:n yleiskokouksen päätöslauselma (25.9.2015) "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development".

⁷ Komission työohjelma 2015 (KOM(2014) 910 lopullinen).

⁸ COM(2015) 614 final.

⁹ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

¹⁰ Staff Working Document on the REFIT Evaluation of the Drinking Water Directive 98/83/EC SWD(2016) 428 final.

toimielinten välisessä sopimuksessa¹¹ ja jonka mukaan uudelleenlaatumistekniikkaa käytettäisiin enemmän muutettaessa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Yleisesti ottaen ehdotus on johdonmukainen EU:n vakiintuneen vesialan lainsäädännön kanssa, erityisesti vesipolitiikan puitedirektiivin¹², meristrategiapuitedirektiivin¹³, yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun direktiivin¹⁴ ja nitraattidirektiivin¹⁵ kanssa. Ehdotus täydentää erityisesti vesipolitiikan puitedirektiivin 6, 7 ja 8 artikloja. Niiden vaatimusten mukaisesti tunnistetaan ja seurataan juomaveden ottoon käytettäviä vesimuodostumia ja nimetään suojelualueet, jotka kattavat kyseiset vesimuodostumat. Lisäksi se täydentää kyseisen direktiivin 11 artiklaa, jonka mukaan jäsenvaltioiden edellytetään laativan toimenpideohjelmat, mukaan lukien toimenpiteet, joiden tarkoituksena on suojella juomaveden ottoalueita.

Vesi, joka on otettu vaatimustenmukaisuuden määrittelykohdan jälkeen, katsotaan elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002¹⁶ mukaisesti elintarvikkeeksi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että säännökset, jotka liittyvät ”pullotettuun tai säiliöissä olevaan, myyntiin tarkoitettuun veteen”, poistetaan direktiivin 98/83/EY soveltamisalasta, koska kaikki pullotettu juomavesi kuuluu asetuksen (EY) N:o 178/2002 soveltamisalaan vaatimustenmukaisuuden määrittelykohdan jälkeen.

Mitä tulee pullotetun veden erityisiin luokkiin, luontaisten kivennäisvedet vapautetaan tämän direktiivin soveltamisalasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/54/EY¹⁷ mukaisesti. Kuitenkin direktiivin 2009/54/EY 9 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti lähdeveden olisi noudatettava tämän direktiivin säännöksiä. Tämän vuoksi lähdeveden olisi edelleen kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Direktiivin 98/83/EY tarkistus sisältyi komission vuoden 2017 työohjelmaan uutena aloitteena¹⁸, jonka avulla voidaan panna täytäntöön kiertotaloutta koskeva EU:n

¹¹ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 56).

¹⁴ Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

¹⁵ Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta (EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EUVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/54/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, luontaisten kivennäisvesien hyödyntämisestä ja markkinoille saattamisesta (uudelleenlaadittu toisinto) (EUVL L 164, 26.6.2009, s. 45).

¹⁸ Komission työohjelma 2017 (KOM(2016) 710 final).

toimintasuunnitelma. Ehdotus sisältää osia, joilla tuetaan juomaveden kestävää hoitoa resurssitehokkaalla tavalla ja joiden avulla voidaan vähentää pulloitetun veden kulutusta. Tämä on johdonmukaista niiden EU:n toimien kanssa, joilla vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä ja merien roskaantumista¹⁹, sekä muoveja koskevan EU:n strategian kanssa²⁰.

Ehdotuksella edistetään pyrkimyksiä vähentää hallinnollista taakkaa ja suunnitella mahdollisimman tehokasta ja toimivaa politiikkaa parempaa sääntelyä koskevan komission tiedonannon²¹ mukaisesti. Standardien päivittämisen ja riskinhallinnan kattavamman lähestymistavan olisi helpotettava ylläpitämään EU:n vesialan kilpailukykyä ja edistämään innovaatiota. Ehdotuksella pyritään myös yksinkertaistamaan seuranta- ja raportointiprosesseja keskittymällä automaatioon, raportoinnin harventamiseen ja olennaisiin tietoihin. Tämä vastaa EU:n parempaa sääntelyä koskevaa lähestymistapaa sekä raportointia ja seuranta koskevaa toimivuustarkastusta²². Säännökset, joilla parannetaan kansalaisten mahdollisuutta saada tietoa juomavedestä, liittyvät myös komission digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan²³.

Ehdotus edistää myös sitä, että saavutetaan vuoteen 2020 ulottuvan seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijainen tavoite 3: ”Suojella unionin kansalaisia ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveyttä ja hyvinvointia uhkaavilta riskeiltä²⁴”. Se vastaa myös ensisijaista tavoitetta 4, jonka mukaan yleisön on saatava selkeää ympäristötietoa kansallisella tasolla. Tätä varten ehdotus sisältää ristiviittauksia ja takaa yhdenmukaisuuden direktiivin 2003/4/EY²⁵ ja INSPIRE-direktiivin²⁶ vaatimusten kanssa.

Poistamalla säännöt materiaaleista, jotka joutuvat kosketuksiin juomaveden kanssa (direktiivin 98/83/EY 10 artikla), varmistetaan suurempi yhdenmukaisuus sisämarkkinalainsäädännön ja erityisesti rakennustuotantoasetuksen²⁷ kanssa. Vaikutustenarvioinnissa todettiin, että tämänhetkinen artikla, jossa edellytetään

¹⁹ Our Oceans, Seas and Coasts: http://ec.europa.eu/environment/marine/good-environmental-status/descriptor-10/index_en.htm.

²⁰ Komission tiedonanto COM(2018)28 final, 16.1.2018, ”EU:n strategia muoveista kiertotaloudessa”.

²¹ Komission tiedonanto ”Parempi sääntely: paremmilla tuloksilla saadaan aikaan vahvempi unioni”, COM(2016) 615 final.

²² Fitness Check on Reporting and Monitoring of environment legislation: http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_overview_en.htm ja COM(2017) 312 final: http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/pdf/action_plan_env_issues.pdf.

²³ Digitaalisten markkinoiden strategia: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/shaping-digital-single-market>.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1386/2013/EU, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa” (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

jäsenvaltioiden välistä vastavuoroista tunnustamista ja johon liittyy oikeudellista epävarmuutta, aiheuttaa mahdollisen esteen sisämarkkinoille. Ehdotetaan, että kotitalouksien vedenjakelun riskinarviointia koskevaan uuteen artiklaan sisällytetään osa velvollisuudesta, joka aiemmin sisältyi direktiivin 98/83/EY 10 artiklaan, ja että samaan aikaan annetaan rakennustuotantoasetuksen puitteissa standardointitoimeksianto, jotta voidaan asettaa vaatimukset rakennusmateriaaleille ja -tuotteille, jotka joutuvat kosketuksiin juomaveden kanssa. Rakennustuotteisiin liittyvät tekniset esteet voidaan poistaa ainoastaan laatimalla yhdenmukaiset tekniset eritelvät rakennustuotteiden suorituskyvyn arviointia varten, ja sen vuoksi on tarpeen laatia tarvittavat yhdenmukaiset standardit ja julkaista ne *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* asetuksen (EU) N:o 305/2011 puitteissa.

Turvallisuuskysymyksiä käsitellään unionin politiikan muilla aloilla, erityisesti direktiivissä (EU) 2016/1148 toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa²⁸ (verkko- ja tietoturvadirektiivi). Lisäksi komissio hyväksyi lokakuussa 2017 toimintasuunnitelman, jolla lisätään EU-tason valmiutta, selviytymiskykyä ja koordinoitua kemiallisia, biologisia ja radiologisia aineita ja ydinmateriaalia (CBRN-aineet) hyödyntävien hyökkäysten varalta.

Lisäksi ehdotuksella vastataan eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen edellyttämällä, että jäsenvaltiot varmistavat vedensaannin heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille. Tämä myös auttaa panemaan täytäntöön romanien integraatiota koskevan EU:n politiikan EU:n kehityksessä romanien integraatiota edistäville kansallisille strategioille²⁹ sekä neuvoston suositusten jäsenvaltioissa toteutettavista romanien integraatiota edistävästä tuloksellisista toimenpiteistä³⁰.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 1 kohtaan (aiempi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 130s artikla). Oikeusperusta on sama kuin uudelleenlaadittavalla direktiivillä.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

EU jakaa toimivallan jäsenvaltioiden kanssa ympäristö- ja terveystieteiden sääntelemiseksi vesialalla. EU voi laatia lainsäädäntöä ainoastaan perussopimusten määräämissä rajoissa ottaen asianmukaisesti huomioon välttämättömyys-, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016 toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

²⁹ COM(2011) 173 final.

³⁰ Neuvoston suositus (2013/C 378/01), annettu 9 päivänä joulukuuta 2013, jäsenvaltioissa toteutettavista romanien integraatiota edistävästä tuloksellisista toimenpiteistä (EUVL C 378, 24.12.2013, s. 1).

Direktiivin tavoitteet, erityisesti ihmisten terveyden suojele ihmisten käyttöön tarkoitettun veden saastumisesta aiheutuville haitallisille vaikutuksille, saavutetaan asettamalla vähimmäislaatuvaatimukset EU:n tasolla sekä asettamalla vähimmäisvaatimukset seuranta, raportointia, vedensaantia ja avoimuutta varten sekä korjaavia toimia varten niitä tilanteita varten, joissa vaatimuksia ei noudateta. Jäsenvaltiot voivat määrittää, mitä konkreettisia toimia (esimerkiksi korjaavat toimet, seurantaohjelmat) ne haluavat toteuttaa.

Direktiivin tarkistuksen sai alunperin aikaan eurooppalainen kansalaisaloite ”Vesi on perusoikeus”, johon tuli yli 1,8 miljoonalla allekirjoitusta. Myös Euroopan parlamentti kehotti toteuttamaan EU:n tason toimia, joilla varmistetaan juomaveden saatavuus, vastatessaan tähän aloitteeseen³¹ sekä EU:n sitoumukseen saavuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet³². Tässä ehdotuksessa asetetaan sen vuoksi yleiset säännöt EU:n tasolla sen toimivallan sallimissa rajoissa ja toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, mutta jätetään jäsenvaltioille harkintavaltaa sen päättämisessä, miten toteutetaan velvollisuus parantaa turvallisen juomaveden laatua.

Lisäksi REFIT-arvioinnissa vahvistettiin juomavesilainsäädännöstä EU:n tasolla saatava lisäarvo, koska se auttaa ajan myötä suuresti yhdenmukaistamaan vedenlaatua Euroopassa. Tämän ovat tuoneet esiin erityisesti pienet jäsenvaltiot, joilla ei aina ole resursseja ja erityisasiantuntijuutta. Ne odottavat, että EU jatkossakin asettaa keskeiset kemialliset ja mikrobiologiset muuttujat ja niihin liittyvät arvot juomavedelle. Monet sidosryhmät ovat myös katsoneet, että EU:n toimenpiteet ovat paras tapa käsitellä uusia vedestä johtuvia terveysvaaroja.

Direktiivissä esitetyn toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi sen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin kuin kansallisella tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Vaikutustenarvioinnissa esitetään enemmän yksityiskohtaista tietoa tämän lainsäädäntöehdotuksen eri vaihtoehtojen suhteellisuudesta ja kustannustehokkuudesta. Yleisesti on osoitettu, että sopivimmat ja kustannustehokkaimmat toimenpiteet, joita voitaisiin toteuttaa EU:n tasolla direktiiviä tarkistettaessa, ovat seuraavat:

- a) tarkistetaan ja saatetaan ajan tasalle direktiivissä oleva muuttujaluettelo uusimpien tieteellisten tulosten mukaisesti samalla kun otetaan käyttöön riskiin perustuva lähestymistapa suuriin ja pieniin veden toimittajiin;
- b) parannetaan sääntöjä avoimuudesta ja kuluttajien mahdollisuudesta saada ajan tasalla olevia tietoja;
- c) parannetaan ja yksinkertaistetaan raportointia;
- d) poistetaan esteet, jotka estävät juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien vapaan kaupan;

³¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 8 päivänä syyskuuta 2015, eurooppalaisen kansalaisaloitteen Right2Water seurannasta.

³² The Sustainable Development Goals, European Commission (2017): https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en.

e) parannetaan turvallisen juomaveden saantia.

- **Toimintatavan valinta**

Tällä ehdotuksella muutetaan merkittävästi direktiiviä 98/83/EY ja lisätään siihen useita uusia säännöksiä. Selkeyden vuoksi ehdotetaan, että käytetään uudelleenlaadintamenetelmää. Koska uudelleenlaadittu säädös on direktiivi, lainsäädännön laatimisen johdonmukaisuuden vuoksi ja jotta jäsenvaltioiden olisi helpompi saattaa säädös osaksi kansallista lainsäädäntöä, myös tämä ehdotus on direktiivi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio on arvioinut direktiivin 98/83/EY toimivuutta viiden kriteerin perusteella:

- tuloksellisuus
- tehokkuus
- johdonmukaisuus
- merkityksellisyys sekä
- EU:n tason lisäarvo.

Arviointi tehtiin vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Arvioinnissa todetut ongelma-alueet on otettu huomioon vaikutusten arvioinnin ongelman määrittelyssä ja toimintavaihtoehtoisissa.

Arvioinnissa todettiin, että direktiivi on *tuloksekas* tavoitteiden saavuttamisessa sekä ihmisten terveyden suojelemisessa saastumisen aiheuttamilta haitallisilta vaikutuksilta, koska sillä varmistetaan, että muuttujien arvoja noudatetaan hyvin. Sen sijaan vaatimusten noudattamisen merkitys mitattuna suhteessa osittain vanhentuneisiin muuttujiin on jokseenkin rajallinen. Arvioinnissa todettiin myös, että direktiivin 10 artikla, joka koskee juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja, jättää jäsenvaltioille liian paljon joustavuutta sen määrittämisessä, mitä ”tarvittavat toimenpiteet” ovat. Tästä on aiheutunut ylimääräisiä testejä ja tarkastuksia, kun tuote saatetaan toisen jäsenvaltion markkinoille, minkä vuoksi säännös ei ole ollut tuloksellinen.

Tehokkuuden analyysissä arvioitiin, että juomaveden toimituksesta EU:ssa aiheutuvat kokonaiskustannukset olivat vuonna 2014 noin 46,5 miljardia euroa. Tästä 8,3 miljardia euroa liittyy direktiivin täytäntöönpanoon. Vaikka direktiivistä saatavia terveyshyötyjä ei voida osoittaa määrällisesti³³, arvioinnissa todettiin, että kokonaishyödyt ovat huomattavasti suuremmat kuin kokonaiskustannukset. Arvioinnissa ei löydetty säännöksiä, joista aiheutuisi huomattavan suurien hallinnollisten seurantaan, tiedottamiseen tai raportointiin liittyviä kustannuksia. Ainoastaan direktiivin 98/83/EY 10 artiklaan sisältyvän joustavuuden (kuten edellä selitetään) todettiin olevan merkittävä tarpeeton rasite toimialalle.

³³ Vaikutustenarvioinnissa todettiin, että kvantifiointi arvioiden avulla on mahdollista.

Direktiivin 98/83/EY *johdonmukaisuus* vesipolitiikan puitedirektiivin kanssa on erityisen tärkeää, koska juomavesivarojen suojeleminen on olennainen osa vesipolitiikan puitedirektiiviin perustuvia suunnitelmia ja toimenpiteitä. Direktiivissä 98/83/EY ei viitata juomaveden ottoon käytettävien vesiresurssien suojelemaan pääasiassa koska se hyväksyttiin ennen vesipolitiikan puitedirektiiviä. Puuttuva linkki on luotava sen varmistamiseksi, että sovelletaan sekä pilaaja maksaa -periaatetta että varovaisuusperiaatetta. Ehdotuksella parannetaan sen vuoksi johdonmukaisuutta näiden kahden direktiivin välillä ottamalla käyttöön riskiin perustuva lähestymistapa aina vedenotosta hanaan ja parantamalla tiedon vaihtoa ja viestintää jäsenvaltioiden viranomaisten ja veden toimittajien välillä veden kattavan hallinnointisyklin varmistamiseksi.

Merkityksellisyys osalta arvioinnissa todettiin, että direktiivissä 98/83/EY asetetut muuttujien arvot eivät enää ole asianmukaisia, koska ne eivät vastaa tieteen kehitystä, aiempaa parempia riskin arviointeja, muuttunutta kuluttajakäyttäytymistä ja uusia ympäristöpaineita.

EU:n tasolla direktiivistä 98/83/EY saatava *lisäarvo* on se, että sillä varmistetaan sama taso ihmisten terveyden suojelussa mahdollisen saastumisen haitallisilta vaikutuksilta koko EU:ssa. Voidaan todeta, että EU:ssa on havaittu vähemmän merkittäviä juomavesihäiriöitä kuin maailman muilla alueilla. Tätä ei kuitenkaan varmasti voida yhdistää direktiiviin 98/83/EY.

Arvioinnissa tunnistetut pääasialliset alat, joilla on parantamisen varaa, ovat sen vuoksi seuraavat:

- muuttujien luettelo
- riskiin perustuvan lähestymistavan puute
- avoimuuden puute ja kuluttajien puutteellinen mahdollisuus saada ajan tasalla olevia tietoja sekä
- materiaalit, jotka joutuvat kosketuksiin juomaveden kanssa.
- **Sidosryhmien kuuleminen**

Parempaa sääntelyä koskevien ohjeiden³⁴ perusteella järjestettiin useita kuulemistoimia.

- Avoin julkinen verkkokuuleminen kyselylomakkeen pohjalta

Komissio järjesti Eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Vesi on perusoikeus”³⁵ seurauksena vuoden 2014 kesäkuun ja syyskuun välisenä aikana juomaveden laadusta avoimen julkisen kuulemisen kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Kuulemiseen saatiin 5 908 vastausta sekä 138 kannanottoa keskeisiltä sidosryhmiltä. Komissio järjesti lisäksi syyskuussa 2014 ja lokakuussa 2015 kokouksia sidosryhmien kanssa keskustellakseen avoimuudesta ja vertailuanalyysistä.

³⁴ Erityisesti työvälineet 10–50, jotka liittyivät verkkopohjaiseen 12 viikon pituiseen kuulemiseen ja täydentäviin lähestymistapoihin sekä välineisiin; joilla pyrittiin samaan mukaan kaikki sidosryhmät ja korjaamaan mahdolliset tiedon puutteet. Tämä tehtiin kohdennetuilla sidosryhmien kuulemisilla.

³⁵ Eurooppalainen kansalaisaloite ”Vesi on perusoikeus”: <http://www.right2water.eu/>.

- Kohdennetut julkiset kuulemiset

Komissio järjesti kolme kohdennettua julkista sidosryhmien kuulemiskokousta: toukokuussa 2015 REFIT-arviointia, joulukuussa 2015 vaikutustenarviointia ja syyskuussa 2016 juomavesistandardien uudelleen tarkastelua varten. Näihin osallistui laaja joukko sidosryhmiä, kuten kansallisia ja alueellisia viranomaisia, toimialan edustajia, yritysten järjestöjä ja yrityksiä sekä asiantuntijoita. Näissä kokouksissa esiin tuli erilaisia näkökantoja ja niiden ansiosta komissio pystyi keskustelemaan suoraan sidosryhmien kanssa. Kaikkia kokouksia varten laadittiin erityiset valmisteluasiakirjat tai kyselylomakkeet, ja kaikki esitykset ja pöytäkirjat, myös osallistujaluettelot, julkistettiin³⁶.

- REFIT-palautemekanismi

”Inception Impact Assessment” julkaistiin paremman sääntelyn verkkosivuilla 28. helmikuuta 2017, ja sidosryhmät voivat antaa asiakirjasta palautetta 28. maaliskuuta 2017 saakka.

- Muut kuulemiset

Komissio antoi sidosryhmille tietoa tarkistuksesta ja pyysi niitä esittämään siitä huomioita monissa muissa yhteyksissä, esimerkiksi tammikuussa 2016 järjestetyssä juomaveden suojelua koskeneessa seminaarissa, jossa oli runsaasti osallistujia, sekä keskusteluissa monien eri asiantuntijaryhmien kanssa. Sen varmistamiseksi, että prosessi olisi mahdollisimman avoin, kaikki asiakirjat, joita tarkistuksessa käytettiin, kuten vaikutustenarviointia tukeva tutkimus, asetettiin julkisesti saataville³⁷.

Kuulemisessa kannatettiin selkeästi muuttujien luettelon päivittämistä ja tarkistamista. Julkisessa kuulemisessa kannatettiin ylivoimaisesti luetteloa, jossa ovat mukana hormonitoimintaa häiritsevät aineet, joita käytetään kuluttajatuotteissa ja lääkeaineissa. Monet tekniset asiantuntijat olivat tästä eri mieltä. Useimmat sidosryhmät suosivat riskiin perustuvan lähestymistavan käyttöönottoa EU:n laajuisesti. Ne halusivat kuitenkin varmistaa, että jäsenvaltioille jäisi tämän osalta riittävästi joustomahdollisuutta. Monet eri sidosryhmät toivat esiin yhdenmukaistamisen tarpeen juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien ja tuotteiden osalta.

Julkisessa kuulemisessa tuli erityisesti kansalaisten suunnalta vahvasti esiin toive siitä, että verkossa olisi saatavilla enemmän ajan tasalla olevaa tietoa juomaveden laadusta. Kuluttajat tuntevat epävarmuutta hanavedestä ollessaan ulkomailla EU:ssa, ja vaikka vaatimuksia noudatetaan hyvin, kuluttajat eivät yleensä helposti luota tähän. Mielipiteet vaihtelivat siitä, tulisiko direktiivin sisältää sääntöjä veden saatavuudesta. Tätä vastustavat katsoivat, että veden saatavuuden ei tulisi kuulua direktiivin soveltamisalaan vaan sitä tulisi sen vuoksi käsitellä muussa EU:n lainsäädännössä tai muualla.

³⁶ 23. syyskuuta 2016 pidetty kokous: <https://circabc.europa.eu/w/browse/c8a02539-ab12-48b6-9367-38e40cafd6cb>; 26. toukokuuta 2015 pidetty kokous: <https://circabc.europa.eu/w/browse/ca2f82a5-20ab-4106-9c44-7b67a911ac2f>; ja 8. joulukuuta 2015 pidetty kokous:

³⁷ <https://circabc.europa.eu/w/browse/3fccab4b-812d-46be-8efe-1f866cf556c5>.
<https://circabc.europa.eu/w/browse/4fea449b-0b66-4f0f-b934-0177cae4d7e2>

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Säädösehdotus ja vaikutusten arviointi perustuvat laajaan materiaaliin ja useisiin tutkimuksiin, joihin viitataan vaikutusten arviointiin liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Joulukuussa 2015 käynnistettiin Maailman terveysjärjestön (WHO) Euroopan aluetoimiston kanssa yhteistyöhanke, jolla tuettiin direktiivin 98/83/EY liitteen tarkistusta (luettelo muuttujista, jotka on tarkoitus sisällyttää direktiiviin). Hanke saatiin päätökseen vuoden 2017 kesällä³⁸. Tämän hankkeen suosituksista ja siitä, miten niitä käytettiin tässä komission ehdotuksessa, on yksityiskohtaisempaa tietoa osassa 5, ”Lisätiedot”.

Ulkopuolisilta tahoilta tilattiin useita tutkimuksia, joissa arvioitiin direktiivin tarkistusta. Näitä tutkimuksia olivat:

- Material Guidance for Users and Plumbers³⁹;
- the Study Report on Products and Materials in contact with Drinking Water⁴⁰; sekä
- the Impact Assessment Study⁴¹.

Vaikutusten arviointia koskevassa tutkimuksessa (Impact Assessment Study) ulkopuoliset tahot käyttivät myös mallinnusvälinettä toimintavaihtoehtojen ja parhaina pidettyjen toimintakokonaisuuksien arvioimiseen.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus perustuu vaikutusten arviointiin, joka sai komission sääntelyntarkastelulautakunnalta 23. kesäkuuta 2017 myönteisen lausunnon tietyin varauksin⁴². Sääntelyntarkastelulautakunnan esiin tuomia kysymyksiä käsiteltiin vaikutustenarviointiin liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjan tarkistetussa versiossa, jossa erityisesti tätä koskevassa luvussa käsitellään sääntelyntarkastelulautakunnan lausunnon johdosta tehtyjä muutoksia. Arvioinnin, sidosryhmien kuulemisten ja eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Vesi on perusoikeus” perusteella kehitettiin useita toimintavaihtoehtoja, joilla puututaan kuhunkin määritettyyn ongelma-alueeseen. Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin toimintavaihtoehtoja, jotta voitaisiin määrittää se, miten ne edistävät pääsemistä direktiivin yleiseen tavoitteeseen, joka on kuluttajien terveyden suojeleminen, niiden taloudelliset vaikutukset sekä niiden ympäristövaikutukset vuoteen 2050. Tulokset esitetään vaikutusten arvioinnissa ja vaikutusten arviointiin liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Viisi toimintavaihtoehtoa ovat seuraavat:

- mukautetaan direktiivin muuttujaluettelo uusimpiin standardeihin laajentamalla tai rajoittamalla luetteloa;

³⁸ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

³⁹ <http://publications.europa.eu/s/c6vG>.

⁴⁰ [https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/0b93e708-5e20-4c35-8fbd-8554a87e7cb5/09 %20-%201.1 %20Study%20Report%20-%20Products-Materials%20in%20contact%20with%20Drinking%20Water.pdf](https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/0b93e708-5e20-4c35-8fbd-8554a87e7cb5/09%20-%201.1%20Study%20Report%20-%20Products-Materials%20in%20contact%20with%20Drinking%20Water.pdf).

⁴¹ <http://publications.europa.eu/s/c6vH>.

⁴² http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

- otetaan käyttöön riskiin perustuva lähestymistapa suuria (ja pieniä) veden toimittajia varten;
- yhdenmukaistetaan standardit materiaaleille, jotka joutuvat kosketuksiin juomaveden kanssa;
- parannetaan kuluttajien mahdollisuutta saada ajan tasalle saatettua tietoa ja täytäntöönpanon seurantaan sekä
- tarkastellaan vaihtoehtoja veden saatavuuden varmistamiseksi.

Analyysien ja niiden johdosta tehdyn vaihtoehtojen paremmuusjärjestyksen perusteella tehtiin se päätelmä, että eri vaihtoehtojen yhdistelmä olisi paras tapa käsitellä pitkällä aikavälillä kaikkia arvioinnissa esiin tulleita ongelma-alueita. Vaihtoehtojen yhdistelmällä varmistettaisiin:

- korkealaatuinen juomavesi kaikille EU:ssa. Muuttujien luettelon päivittäminen ja parantaminen WHO:n suositusten perusteella suojelee ihmisiä ihmisten terveyden kohdistuvilta uusilta vaaroilta;
- nykyaikaisempi lähestymistapa seurantaan käyttämällä riskiin perustuvaa lähestymistapaa sekä suuriin että pieniin veden toimittajiin;
- raportointisäännösten nykyaikaistaminen ja siten myös yksinkertaistaminen;
- ajan tasalle saatettujen ja olennaisten tietojen toimittaminen kuluttajille;
- parempi veden saatavuus sekä heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille.

Vaihtoehdot asetettiin paremmuusjärjestykseen, ja laadittiin kolme toimenpidekokonaisuutta. Niistä kaksi (toimenpidekokonaisuus 2 ja 3) olivat parhaaksi katsottuja kokonaisuuksia terveyden ja ympäristön kannalta. Kustannusten pieni nousu kummassakin kokonaisuudessa on perusteltua, ja terveyshyödyt ovat sitä suuremmat. Molemmista toimenpidekokonaisuudesta saadaan vastaukset kaikkiin neljään parannusta kaipaavaan alaan, jotka arvioinnissa määritettiin. Lisäksi toimenpidekokonaisuudella 3 parannetaan merkittävästi vesijärjestelmän ulkopuolella olevien EU:n kansalaisten tilannetta. Siinä käsitellään erillisenä vaihtoehtona veden saatavuuteen liittyvää kysymystä, joka tuotiin esiin eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa ”Vesi on perusoikeus” ja kestävän kehityksen tavoitteen 6 yhteydessä. Tämä erillinen vaihtoehto kattaa useita toimenpiteitä, joilla parannetaan veden saatavuutta, mutta siihen liittyvät perustamisesta johtuvat lisäkustannukset on luultavasti arvioitu liian suuriksi, koska tarkkojen tietojen puuttuessa ne perustuvat olettamukseen, että puolelle järjestelmän ulkopuolella olevista ihmisistä luotaisiin erilliset käsittelyjärjestelmät.

Sen vuoksi päätettiin, että tässä lainsäädäntöehdotuksessa säilytettäisiin toimenpidekokonaisuuden 3 hyödyt ottamalla käyttöön yleinen velvoite parantaa juomaveden saatavuutta kaikille ja varmistaa sen saatavuus heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille. Samalla jätettäisiin jäsenvaltioiden päätettäväksi, kuinka voidaan parhaiten parantaa veden saatavuutta ottaen huomioon paikallinen tilanne. Oletuksena on, että näiden erityistoimenpiteiden täytäntöönpano olisi huomattavasti edullisempaa kuin vaihtoehtoisten järjestelmien tarjoaminen vesijärjestelmän ulkopuolella oleville kansalaisille (kuten toimenpidekokonaisuudessa 3 oletetaan).

Tämä on johdonmukainen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Vaikka yleinen periaate vahvistetaan EU:n tasolla, jäsenvaltioille jää huomattavasti harkintavaltaa sen osalta, miten voidaan paremmin varmistaa veden saatavuus.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että ehdotuksen kustannukset ja vaikutukset ovat 5,9 miljardin euron (toimenpidekokonaisuus 2) ja 7,3 miljardin euron (toimenpidekokonaisuus 3) välillä. Näistä kustannuksista vastaavat pääasiassa vesihuoltolaitokset. Kuluttajat huomaisivat vähäisen nousun kotitaloutensa kustannuksissa. Tähän ei kuitenkaan liittyisi riskiä siitä, että juomavedestä tulisi kohtuuttoman kallista, ja nousua voitaisiin kompensoida sillä, että juodaan mieluummin hanavettä kuin pulloitettua vettä.

Kansallisille viranomaisille aiheutuvat hallinnolliset kustannukset katsottiin vähäisiksi tai aleneviksi. Esimerkiksi raportointivaatimusten yksinkertaistaminen johtaa 0,35 miljoonan euron laskuun vuosittaisissa toimintakustannuksissa.

Molemmilla toimenpidekokonaisuuksilla on myönteinen vaikutus ympäristöön, koska oletuksena on, että kun kuluttajien luottamus hanaveteen lisääntyy, pulloitetun veden kulutus laskee. Tämä vahvistuu edelleen, kun kaikille kuluttajille annetaan parempi mahdollisuus saada ajan tasalle saatettua tietoa. Lisäksi kun suuria ja pieniä veden toimittajia pyydetään käyttämään riskiin perustuvaa lähestymistapaa, käsittelyn tarve vähenee, ja näin säästetään energiaa ja ympäristöön pääsee vähemmän kemikaaleja. Riskiin perustuvan lähestymistavan olisi myös parannettava pilaantumisen käsittelyä sen lähteellä sekä pilaaja maksaa -periaatteen soveltamista.

Se, että jäsenvaltioita vaaditaan parantamaan veden saatavuutta ja järjestämään tietyn tasoinen saatavuus, on positiivinen askel kohti kestävä kehityksen tavoitteen 6 saavuttamista. Sillä on myös myönteisiä sivuvaikutuksia työpaikkojen luomiseen.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Kaikilla vaikutustenarvioinnissa tarkastelluilla vaihtoehdoilla on vähäinen vaikutus hallinnolliseen taakkaan tai ne jopa vähentävät sitä, pääasiassa koska useimmista kustannuksista huolehtivat vesihuoltolaitokset eivätkä kansalliset viranomaiset. Jotta voitaisiin vähentää hallinnollista taakkaa ja yksinkertaistaa menettelyjä, tämä ehdotus perustuu vaikutustenarviointiin, jonka mukaan vähennetään huomattavasti jäsenvaltioiden velvoitteita raportoida komissiolle. Sen sijaan, että jäsenvaltioita vaaditaan toimittamaan kertomus, niiden on luotava tietokokonaisuuksia seurannan tulosten johdosta ainoastaan, kun ne ylittävät direktiivissä mainitut muuttujat. Niiden on myös toimitettava lisätietoja, kuten riskin arvioinnit. Tästä odotetaan saatavan jopa 0,35 miljoonan euron säästöt vuodessa.

Toissijaisuusperiaatteen noudattamiseksi pienillä veden toimittajilla on pidempi aika kuin suurilla ja erittäin suurilla veden toimittajilla panna riskiin perustuva lähestymistapa käytäntöön. Jotta vältetään pieniin veden toimittajiin kohdistuva rasite, niiden on päivitettävä verkossa olevat tiedot harvemmin kuin suurten ja erittäin suurten veden toimittajien.

Lisäksi kuluttajatietoja ja avoimuutta koskevat ehdotetut säännökset tekevät ehdotuksesta yhteensopivan internetin kanssa, koska siinä edellytetään, että veden toimittajat käyttävät laajasti digitaalisia keinoja tiedottaakseen kuluttajille juomaveden laadusta ja siihen liittyvistä vaaroista.

- **Perusoikeudet**

Kuten komission tiedonannossa eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta ”*Vesi on perusoikeus. Vesi kuuluu kaikille, se ei ole kaupallinen hyödyke*”⁴³ todetaan, että turvallinen juomavesi ja jätevesihuolto liittyvät erottamattomasti oikeuteen elää ja ihmisarvon kunnioittamiseen, kuten Euroopan unionin perusoikeuskirjassa⁴⁴ todetaan, sekä riittävän elintason tarpeeseen. Komissio korosti myös turvallisen juomaveden saatavuutta koskevien ihmisoikeusnäkökohtien merkitystä ja sitoutui varmistamaan, että tämä pysyy sen politiikassa keskeisellä sijalla.

Viimeisen vuosikymmenen aikana kansainvälisessä oikeudessa on tunnustettu oikeus turvalliseen juomaveteen ja jätevesihuollon saatavuuteen, erityisesti YK:n tasolla⁴⁵. YK:n yleiskokouksen päätöslauselmassa 64/292 tunnustetaan, *että oikeus turvalliseen ja puhtaaseen juomaveteen ja jätevesihuoltoon on ihmisoikeus, joka on välttämätön ihmisarvoisen elämän ja kaikkien ihmisoikeuksien täysimääräisen toteuttamisen kannalta*. Lisäksi vuonna 2012 pidetyn YK:n kestävän kehityksen konferenssin (Rio+20) päätösasiakirjassa valtion- ja hallitusten päämiehet ja korkean tason edustajat *sitoutuvat siihen, että turvallista juomavettä ja jätevesihuoltoa koskeva ihmisoikeus saatetaan vähitellen voimaan (niiden) koko väestön osalta kansallista itsemääräämisoikeutta täysimääräisesti noudattaen*.⁴⁶ Nämä sitoumukset vahvistettiin uudelleen vuonna 2015, kun valtionpäämiehet sitoutuivat kestävän kehityksen tavoitteen 6 yhteydessä saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä alatavoitteen, jonka mukaan *”varmistetaan turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuus kaikille”*.

Euroopan tasolla Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselmassa todetaan, *että veden saanti on tunnustettava ihmisten perusoikeudeksi, koska vesi on yksi maapallon keskeisistä luonnonvaroista, joka on yhteinen koko ihmiskunnalle*.⁴⁷ EU on myös vahvistanut, että *”kaikilla valtioilla on ihmisoikeuksiin liittyvä velvoite turvata juomaveden saatavuus niin, että se on fyysisesti saavutettavissa, kohtuuhintaista ja laadultaan kelpollista”*⁴⁸.

Komissio otti kaiken tämän huomioon laatiessaan vastausta eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen ”Vesi on perusoikeus” sekä tätä lainsäädäntöehdotusta.

⁴³ COM(2014)177 final.

⁴⁴ EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391.

⁴⁵ YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 64/292, 3.8.2010, ja YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselma 7/22, 28.3.2008, ja 15/9, 6.10.10.

⁴⁶ <http://www.un.org/en/sustainablefuture/>.

⁴⁷ Eurooppa-neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselma 1693(2009).

⁴⁸ Korkean edustajan Catherine Ashtonin EU:n puolesta antama maailman vesipäivää koskeva julkilausuma, (asiakirja 7810/10), 22.3.2010.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole talousarviovaikutuksia komission kannalta. Se voitaneen panna täytäntöön komission ja Euroopan ympäristökeskuksen nykyisten määrärahojen puitteissa eikä lisäresursseja tarvita.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Suurten veden toimittajien odotetaan panevan riskiin perustuvan lähestymistavan käyttöön kolmen vuoden kuluessa ja pienten veden toimittajien kuuden vuoden kuluessa.

Liitteet tarkistetaan säännöllisesti tieteen ja tekniikan kehityksen perusteella. Jotta jätetään aikaa kahdelle täydelle kuuden vuoden tietosyklille, koko direktiiviä arvioidaan 12 vuoden kuluttua sen saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Sen varmistamiseksi, että direktiivillä saavutetaan sen tavoite suojella ihmisten terveyttä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saastumisesta aiheutuvilta vaikutuksilta sekä saavutetaan parannuksia muilla aloilla, joilla direktiivi ei ole toiminut täysin optimaalisesti, on ehdotettu useita erilaisia onnistumista mittaavia indikaattoreita. Niitä käytetään tulevissa arvioinneissa ja ne laaditaan yhteistyössä Euroopan ympäristökeskuksen kanssa. Tällöin otetaan huomioon ympäristöalan seurannan ja raportoinnin toimivuustarkastuksen⁴⁹ tulokset. Onnistumista mittaavat indikaattorit ovat:

- häiriöiden (eli tapausten, joissa ihmisten terveyteen kohdistuu mahdollinen vaara) sekä EU:ssa tapahtuneiden raja-arvojen ylitysten määrä. Uudessa raportointijärjestelmässä jäsenvaltioita pyydetään raportoimaan näistä häiriöistä ja niiden ratkaisusta tehokkaammin;
- niiden henkilöiden määrä EU:ssa, joilla on mahdollisuus saada ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä;
- pitkäaikaiset terveysvaikutukset, jotka johtuvat juomaveden laadusta; tämä edellyttää epidemiologisia lisätutkimuksia yhdessä erityisjärjestöjen, kuten WHO:n, kanssa;
- uudet avoimuusvaatimukset ja verkossa saatavilla olevat vähimmäistiedot esimerkiksi järjestelmässä olleiden vuotojen määristä. Tämä mahdollistaa täytäntöönpanotasojen ja saavutusten täytäntöönpanotasot.

• Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)

Kun otetaan huomioon ehdotuksen soveltamisala ja se, että sillä laaditaan uudelleen direktiivi 98/83/EY, jonka kaikki jäsenvaltiot ovat siirtäneet kokonaisuudessaan kansalliseen lainsäädäntöön, ei vaikuta olevan perusteltua tai oikeasuhteista vaatia selittäviä asiakirjoja.

⁴⁹ ympäristölainsäädännön seurannan ja raportoinnin toimivuustarkastus: http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_overview_en.htm ja COM(2017) 312 final: http://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/pdf/action_plan_env_issues.pdf.

- **Yksityiskohtainen selostus siitä, miten muuttujia ja muuttujien arvoja koskevat WHO:n suositukset ehdotusta varten on otettu huomioon**

Direktiivin 98/83/EY liitteessä I esitetyt muuttujien arvot perustuvat juomavettä koskeviin WHO:n ohjeisiin. Nämä ohjeet päivitetään säännöllisesti ja niitä muutettiin viimeksi vuoden 2017 alussa neljännen version ensimmäisellä lisäyksellä⁵⁰.

Kun direktiivi hyväksyttiin vuonna 1998, WHO:n ohjeiden ja direktiivin 98/83/EY välillä oli jo joitakin eroja liittyen muuttujien ja niiden tasojen asettamiseen. Esimerkiksi:

- WHO:n ohjeisiin ei sisälly standardeja torjunta-aineiden ryhmää varten, kun taas direktiivi sisältää kaikki torjunta-aineet ja niiden hajoamistuotteet;
- WHO:n ohjeissa arvoihin liittyvä elinaikainen syöpäriski on 10^{-5} , kun taas EU:ssa tehtiin varovaisuusperiaatteen perusteella poliittinen valinta, jonka mukaan asianmukaisena pidettiin riskin arvoa 10^{-6} .

Joulukuussa 2015 komissio ja Maailman terveysjärjestön Euroopan aluetoimisto sopivat juomaveden muuttujia koskevasta yhteistyöhankkeesta, jonka loppuraportti julkaistiin vuonna 2018⁵¹ (jäljempänä 'WHO:n raportti'). Hankkeen tavoitteena oli tarjota politiikan kannalta asianmukaisia, tieteelliseen tietoon perustuvia neuvoja direktiivin I liitteen tarkistusta varten.

WHO:n raporttiin sisältyvät suositukset ja ehdotus ovat hyvin yhteneväisiä. Suosituksissa vahvistetaan erityisesti se, että on tarpeen säännellä luetteloon sisältyviä valittuja muuttujia kaikista niistä muuttujista, joita varten on laadittu WHO:n ohjearvot. Komissio on sisällyttänyt ehdotukseen suuren osan tässä luettelossa olevista suositelluista muuttujista ja muuttujien arvoista, mutta muutamien muuttujien osalta on ehdotettu erilaista lähestymistapaa. Tässä osassa esitetään perustelut sille, miksi komission ehdotus ei joissakin tapauksissa noudata WHO:n suosituksia.

1. Muuttujat, joita WHO suositteli poistettavaksi liitteestä I

WHO raportissa suositeltiin, että direktiivistä poistettaisiin viisi muuttujaa, koska niitä esiintyy juomavedessä vain vähän ja esiintyminen johtuu saastumistapauksista:

- **bentseeni**
- **syanidi**
- **1,2-dikloorietaani**
- **elohopea ja**
- **polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH).**

WHO perusteli näiden muuttujien poistamista selittämällä, että jäsenvaltiot voisivat edelleen seurata niitä tarvittaessa WHO:n ohjearvojen perusteella. Sidosryhmät ja erityisesti jäsenvaltioiden viranomaiset olivat vahvasti sitä mieltä, että niitä ei tulisi poistaa terveysystävällisyydestään. Niiden mielestä on tarpeen vahvistaa sitova arvo EU:n tasolla. **Tämän vuoksi**

⁵⁰ Ohjeiden neljäs versio julkaistiin vuonna 2011 ja neljännen version ensimmäinen lisäys vuoden 2017 alussa.

⁵¹ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html

ne päätettiin säilyttää liitteessä I. Kuitenkin direktiivissä esitetty riskiin perustuva lähestymistapa mahdollistaa sen, että veden toimittajat voivat poistaa muuttujan seurattavien aineiden luettelosta tietyissä olosuhteissa. Veden toimittajilla on sen vuoksi oikeus olla seuraamatta kyseisiä muuttujia, jos niillä ei ole merkitystä tietyllä vedenjakelualueella. Lisäksi käsittelylaitokset, joita tarvitaan näiden raja-arvojen noudattamiseen, on jo rakennettu.

2. Muuttujien arvot, joita WHO suositteli korotettavan

WHO:n raportissa suositeltiin, että päivitettäisiin arvo **antimonia (5:stä 20:een µg/l), booria (yhdestä 2,4:ään mg/l) ja seleeniä (10:stä 40:een µg/l)** varten. Tämä perustuisi tuoreimpiin käytettävissä oleviin terveyteen perustuviin ohjearvoihin, jotka julkaistiin WHO:n ohjeiden neljännen version ensimmäisessä lisäyksessä. Tämänhetkiset arvot ovat kuitenkin olleet voimassa vuosikymmeniä, joten katsottiin, että näiden raja-arvojen saavuttamiseksi tarvittavista käsittelytekniikoista ei aiheudu lisäkustannuksia. Joka tapauksessa direktiivissä esitetty riskiin perustuva lähestymistapa mahdollistaa sen, että veden toimittajat voivat poistaa muuttujan seurattavien aineiden luettelosta tietyissä olosuhteissa. Tämän vuoksi direktiivin **liitteessä I on säilytetty alkuperäiset tiukemmat arvot.**

Boorin osalta myönnettiin joitakin kansallisia vapautuksia alueilla, joilla booria esiintyy kallioissa ja siten luonnollisesti pohjavedessä. Myös Euroopan parlamentti on vaatinut boorin arvon tarkistamista (E-9146/2016, P-0848/2016, E-10 109/2014). Vaikka asiasta ei ole tuoretta Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen virallista lausuntoa, se on aiemmin suositellut⁵², että kaikkien ikäryhmien suojelemiseksi luontaisen kivennäisveden ei tulisi sisältää booria yli 1,5 mg.

3. Uudet muuttujat, joita WHO on suositellut sisällytettäväksi direktiiviin

3.1 Klooraatti ja kloriitti

WHO:n raportissa suositeltiin, että **klooraatti (ClO₃) ja kloriitti (ClO₂)** sisällytettäisiin direktiiviin uusina muuttujina ja niiden arvoksi asetettaisiin 0,7 mg/l. Molemmat ovat pääasiassa desinfiointin sivutuotteita, joissa käytetään hypokloriittia. WHO tunnusti, että tämä arvo voi olla liian korkea, ja huomautti, että jos on mahdollista noudattaa alhaisempia arvoja, niitä olisi käytettävä. Yksi ongelman syistä on määritetty. Klooraattia syntyy hypokloriittiliuoksissa, jotka eivät ole tuoreita ja joita säilytetään pitkään erityisesti lämpimissä olosuhteissa.

Tätä koskevassa Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) lausunnossa⁵³ todettiin vuonna 2015, että mikäli juomavedessä on klooraattia yli 0,7 mg/kg (WHO:n ehdottama arvo), tämä voi johtaa siihen, että imeväiset ja pikkulapset altistuvat liian suurelle määrälle klooraattia. Lisäksi EFSA totesi, että klooraatti voi estää jodin imeytymistä, vaikka tästä tarvitaankin enemmän ihmisten terveyteen liittyvää tietoa. EFSA tukeutui myös FAO:n

⁵² Elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä lautakunta antoi 22. kesäkuuta 2005 komission pyynnöstä lausunnon boorin ja fluoridin pitoisuusrajoista luontaisissa kivennäisvesissä http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/237.pdf

⁵³ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4135>

ja WHO:n yhteisen elintarvikelisiä aineita käsittelevään asiantuntijakomiteaan (JECFA), joka arvioi kloraattia ja päätyi terveyteen perustuvaan arvoon 0,01 mg/kg kehon painosta toksikologisenä viitearvona kroonisia riskejä koskevaa arviointia varten, ja tämän perusteella juomaveden arvoksi tulisi 0,24 mg/l.

Tämän vuoksi komissio katsoo, että on perusteltua asettaa **kloraatin ja kloriitin arvo tiukemmalle tasolle 0,25 mg/l, joka on noin kolme kertaa alhaisempi kuin WHO:n ehdottama arvo.**

3.2 Perfluoratut yhdisteet

WHO:n raportissa suositeltiin, että otetaan käyttöön muuttujien arvot kahdelle yksittäiselle perfluoratulle aineelle: perfluorioktaanisulfonihapolla (PFOS) olisi oltava arvo 0,4 µg/l ja perfluoro-oktaanihapolla (PFOA) arvo 4 µg/l.

PFOS ja PFOA olivat alunperin yleisempiä perfluorattuja yhdisteitä. Niitä löytyy pohjavedestä pääasiassa sammutusvaahdoista johtuvan maaperän pilaantumisen seurauksena. Sammutusvaahdot hajoavat näiksi sekä joksikin muiksi perfluoratuiksi yhdisteiksi. Ne voivat myös olla seurausta teollisuuden pistekuormituksesta ja olla peräisin tuotteista, joissa käytetään vettä tai rasvaa hylkiviä materiaaleja, kuten teflonpäällysteiset keittiövälineet, voipaperit, pizzagrillit tai vedenkestävät ja likaa hylkivät ulkona käytettävät urheiluvälineet.

PFOS ja PFOA ovat hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä. PFOS sisältyi alunperin REACH-asetuksen⁵⁴ liitteessä XVII olevaan rajoitettujen aineiden luetteloon, mutta sitä säännellään tällä hetkellä asetuksen (EY) N:o 850/2004⁵⁵ mukaisena pysyvänä orgaanisena yhdisteenä. PFOA, sen suolat ja sen kanssa samankaltaiset aineet lisättiin REACH-asetuksen liitteessä XVII olevaan rajoitettujen aineiden luetteloon 14. kesäkuuta 2017⁵⁶, koska komissio katsoi, että niiden valmistus, käyttö tai myynti johtaa kohtuuttomaan riskiin ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Perfluoriheksaani-1-sulfonihappo ja sen suolat (PFHxS) lisättiin REACH-ehdokasluetteloon erityistä huolta aiheuttavista aineista 7. heinäkuuta 2017 REACH-asetuksen 57 artiklan e kohdan mukaisena erittäin hitaasti hajoavana ja erittäin voimakkaasti biokertyvänä aineena.

⁵⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1), jäljempänä REACH-asetus.

⁵⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 850/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä ja direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 7).

⁵⁶ Komission asetus (EU) 2017/1000, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2017, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen XVII muuttamisesta perfluorioktaanihapon (PFOA), sen suolojen ja sen kanssa samankaltaisten aineiden osalta (EUVL L 150, 14.6.2017, s. 14.)

On kuitenkin olemassa monia ketjujen pituudeltaan erilaisia aineita, jotka voivat sisältää perfluorialkyylkarboksyylihappoja (mukaan lukien PFOA), perfluorialkaanisulfonihappoja (mukaan lukien PFOS), perfluorialkaanisulfiinihappoja, fluoritelomeerialkoholeja ja per- ja polyfluorialkaanisulfonamideita. PFOA ja PFOS ovat yleisempiä aineita, mutta koska ne on korvattu samankaltaisilla poly- ja perfluoratuilla alkyloiduilla aineilla (PFAS), joilla on usein lyhyemmät ketjut, on todennäköistä, että PFOA ja PFOS eivät enää ole tätä ihmisen toiminnasta johtuvien petyvien kemikaalien ryhmää edustavia⁵⁷.

Tällä hetkellä ei ole lainsäädännöllistä lähestymistapaa, jolla säänneltäisiin näiden aineiden koko ryhmää, eikä käytettävissä ole tyhjentävää luetteloa kaikista aineista. Ruotsi on tehnyt intensiivistä tutkimusta PFAS-aineista⁵⁸. Ruotsin kansallinen elintarvikevirasto on suositellut juomaveden raja-arvoja 11 PFAS-aineen (PFBS, PFHxS, PFOS, 6:2 FTSA, PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA ja PFDA) pitoisuuden perusteella. Jos näitä 11 PFAS-ainetta yhteensä esiintyy pitoisuuksina, jotka ylittävät 0,09 µg/l, virasto suosittelee, että toteutetaan mahdollisimman pian toimenpiteitä pilaantumisen vähentämiseksi. Yhdysvalloissa terveystieteiden suositukset PFOA/PFOS-aineille ovat 0,07 µg/l. Direktiivissä 2008/105/EY⁵⁹ asetettu ensisijaisten aineiden luettelo sisältää PFOS:n, jolle asetettu arvo on 0,00 065 µg/l. Tämä osoittaa, että WHO:n suosituksia alhaisempien muuttujien arvojen noudattaminen on mahdollista. Koska nämä aineet eivät kuulu ympäristöön, ehdotetaan varovaisuusperiaatteen mukaista lähestymistapaa, kuten direktiivissä 98/83/EY tehdään torjunta-aineiden osalta. Komissio ehdottaa sen vuoksi, että poiketaan WHO:n suosituksesta eli arvoista 4 µg/l (PFOA) ja 0,4 µg/l (PFOS) näiden kahden aineen osalta ja säännellään sen sijaan koko ryhmää.

Ehdotuksen mukaan säänneltäisiin torjunta-aineiden lailla PFAS-aineiden ryhmää, siten kuin OECD⁶⁰ on sen määritellyt, ja ehdotettuja arvoja ovat **0,1 µg/l yksittäisiä PFAS-aineita ja 0,5 µg/l PFAS-ryhmää varten**. Koska nämä arvot ovat korkeampia kuin Ruotsissa ja Yhdysvalloissa käytettävät arvot, niiden noudattamisen olisi oltava mahdollista.

4. Hormonitoimintaa häiritsevät yhdisteet

WHO ei ole ehdottanut ohjearvoja hormonitoimintaa häiritseviä arvoja varten. Kuitenkin koska vesieliöt ovat huomattavasti herkempiä estrogeenivaikutuksia omaaville hormonitoimintaa häiritseville aineille kuin nisäkkäät (myös ihmiset), WHO katsoi, että vesieliöiden suojelemiseksi olisi mahdollista käyttää varovaisuusperiaatteen mukaisia raja-arvoja, jotka ovat lähellä voimassa olevia tai mahdollisia tulevia ympäristölaatustandardeja. WHO esittää seuraavia raja-arvoja kolmelle edustavalle hormonitoimintaa häiritsevälle yhdisteelle:

⁵⁷ Esimerkki Ruotsista osoittaa PFOS:n vähenemisen vedessä: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0013935117308976>

⁵⁸ <http://www.kemi.se/en/global/rapporter/2015/report-7-15-occurrence-and-use-of-highly-fluorinated-substances-and-alternatives.pdf>

⁵⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristölaatuunormista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84).

⁶⁰ https://www.oecd.org/env/ehs/risk-management/PFC_FINAL-Web.pdf

- **beta-estradioli:** 0,001 µg/l;
- **nonyylifenoli:** 0,3 µg/l; sekä
- **bisfenoli A:** 0,01 µg/l.

Vaikka WHO katsoo, että tällä hetkellä ei ole näyttöä juomavedestä terveydelle aiheutuvista riskeistä vaan kyseessä on pieni altistumlähde, ja että tällaiset riskit ovat epätodennäköisiä, nämä muuttujat on päätetty sisällyttää direktiiviin varovaisuusperiaatteen perusteella.

WHO ei suosittele sitä, että kaikki hormonitoimintaa häiritsevät aineet sisällytettäisiin direktiivin liitteeseen I, koska se katsoo, että kaikkien näiden yhdisteiden jatkuva seuranta olisi tällä hetkellä vaikeaa ja kallista eikä sillä voitaisi tehokkaasti estää juomaveden saastumista.

Nämä kolme ainetta valittiin vertailuarvoiksi, koska niitä tiedetään esiintyvän pintavesilähteissä, joihin vaikuttavat käsitelty jätevesi ja muut päästöt. Beta-estradioli on luonnollinen estrogeeni. Terveys- ja ympäristöriskijä käsittelevän tiedekomitean (SCHER) lausunnossa⁶¹ ja siihen liittyvissä asiakirjoissa todetaan, että hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet ovat keskeinen toimintamekanismi tämän yhdisteen ympäristölaatu normin johtamiselle. SCHER tuki sitä, että ympäristölaatu normissa asetettava arvo olisi 0,4 ng/l, joka on lähellä juomavedelle ehdotettua muuttujan arvoa 1 ng/l.

Bisfenoli A:ta käytetään laajasti joidenkin muovien ja epoksihartsien valmistuksessa. Se luokitellaan tällä hetkellä asetuksen (EY) N:o 1272/2008⁶² mukaiseksi kategoriaan 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi. Ranskan viranomaisten tekemien ehdotusten johdosta rajoitettiin ensiksi bisfenoli A:n käyttöä lämpöpaperissa (joulukuussa 2016). Tämän jälkeen bisfenoli A lisättiin REACH-ehdokasluetteloon erityistä huolta aiheuttavista aineista, kun se oli yhdenmukaisessa luokittelussa määritetty kategoriaan IB kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi (tammikuussa 2017) ja koska sillä on hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia (kesäkuussa 2017).

Nonyylifenolia sisältyy pinta-aktiivisissa aineissa käytettäviin alkyylifenolietoksyylaatteihin, vaikka nämä ovat nyt kiellettyjä EU:ssa. Nonyylifenoliin sovelletaan myös rajoituksia (REACH-asetuksen liite XVII), ja se sisältyi REACH-ehdokasluetteloon erityistä huolta aiheuttavista aineista sen hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien perusteella (kesäkuu 2013) sekä direktiivin 2008/105/EY perusteella laadittuun ensisijaisten aineiden luetteloon.

Tämän vuoksi ehdotetaan, että näiden kolmen hormonitoimintaa häiritsevän aineen osalta noudatetaan WHO:n ehdottamia arvoja. Koska direktiivin lähestymistavassa ei aseteta ”raja-arvoja” eikä määritetä muuttujien ja arvojen tarkoitusta, ehdotetaan niiden sisällyttämistä muuttujien luetteloon liitteessä I. Lisäksi nämä yhdisteet ovat suhteellisen liukenemattomia veteen ja ne voidaan tehokkaasti poistaa tavanomaisilla adsorptiokäsittelymenetelmillä (esim.

⁶¹ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_131.pdf

⁶² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokittelusta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

rantaimeytys, koagulaatio, otsonointi ja rakeinen aktiivihieki). Yhdisteitä tarkastellaan direktiivissä sen vuoksi kuten muitakin kemiallisia muuttujia. Tämä tarkoittaa, kuten edellä on mainittu, sitä, että veden toimittajilla on mahdollisuus poistaa nämä muuttujat seurattavien muuttujien luettelosta tietyin edellytyksin, jos riskin arvioinnin perusteella niillä ei ole merkitystä.

Komissio katsoo, että näiden kolmen hormonitoimintaa häiritsevän yhdisteen sisällyttäminen direktiiviin on aiheellista varovaisuusperiaatteen pohjalta. Sidosryhmät ovat samalla kannalla. Näiden yhdisteiden sisällyttäminen direktiiviin auttaa myös suojelemaan ihmisten terveyttä osana laajennettua muuttujien luetteloa, jota mallinnettiin vaikutusten arvioinnin 1.2 vaihtoehdossa.

5. Kromi ja lyijy

WHO:n raportissa suositellaan, että säilytetään tämänhetkiset muuttujien arvot, jotka ovat **10 µg/l lyijylle ja 50 µg/l kromille**.

WHO huomauttaa, että lyijy on yksi harvoista aineista, joiden tiedetään aiheuttavan välittömiä terveysvaikutuksia juomaveden kautta, ja että pitoisuuksien olisi sen vuoksi oltava niin alhaisia kuin käytännössä mahdollista. Komissio ehdottaa sen vuoksi, että arvoksi asetetaan alempi **5 µg/l 10 vuotta** direktiivin voimaantulon jälkeen. Tämän kymmenen vuoden siirtymäkauden ajan säilytetään tämänhetkinen arvo 10 µg/l.

WHO huomauttaa, että kromin arvo on edelleen tarkasteltavana. Monien toksikologioiden kanssa käydään keskustelua, joissa on ehdotettu alhaisempaa arvoa kromille ja erityisesti myrkyllisemmälle kromille VI. Komissio soveltaa sen vuoksi kromiin samaa lähestymistapaa kuin lyijyyn. Se ehdottaa, että arvoa lasketaan 50 prosentilla arvoon **25 µg/l 10 vuoden siirtymäajan jälkeen, kun direktiivi on tullut voimaan**.

Ehdotuksessa esitetään myös (muuttujien arvot sisältävän) liitteen I säännöllistä uudelleentarkastelua sekä mahdollisuutta mukauttaa liite I tieteen kehitykseen. Tämän vuoksi on mahdollista asettaa tiukemmat arvot näille molemmille muuttujille ennen kymmenen vuoden siirtymäajan loppumista, mikäli tulevien tieteellisten tulosten perusteella tämä on aiheellista.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

1 artikla – Tavoite

Artiklaa ei muuteta.

2 artikla – Määritelmät

Määritelmiä on hiukan selvennetty ja artiklaan on lisätty uusia määritelmiä (veden toimittajat, ensisijaiset tilat sekä heikoimmassa asemassa olevat ja syrjäytyneet ryhmät), jotka vastaavat uudelleen laaditun säädöksen uusia säännöksiä.

WHO suositteli, että artiklaan lisättäisiin ensisijaisten tilojen määritelmä, jotta helpotetaan kotitalouksien vedenjakelun riskinarviointiin liittyvien uusien säännösten soveltamista.

3 artikla — Vapautukset

Näitä säännöksiä ei ole muutettu, mutta viitteet direktiiviin on saatettu ajan tasalle.

4 artikla — Yleiset velvoitteet

Tämä artikla on suuremmaksi osaksi ennallaan. Muutokset ovat muodollisia tai sanamuotojen selvennyksiä.

5 artikla — Laatuvaatimukset

Tämä artikla on suuremmaksi osaksi ennallaan. Muutokset ovat muodollisia tai sanamuotojen selvennyksiä.

6 artikla — Vaatimustenmukaisuuden määrittelykohta

Tämän artiklan 2 ja 3 kohdat on poistettu, mutta ne on sisällytetty suuremmaksi osaksi uusiin kotitalouksien vedenjakelun riskinarviointeihin liittyviin säännöksiin (uusi 10 artikla).

7 artikla — Riskiin perustuva lähestymistapa veden turvallisuuteen (uusi)

Tässä uudessa artiklassa esitetään yleinen riskiin perustuva lähestymistapa, ja se toimii johdantona uusiin 8, 9 ja 10 artikloihin. Siinä myös esitellään riskinarviointiin liittyvät yleiset velvoitteet (riskinarviointien säännölliset päivitykset ja uudelleentarkastelut sekä niiden määräajat).

8 artikla — Vaaran arviointi vesimuodostumista, joista otetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä

Tässä uudessa artiklassa esitellään vaaran arvioinnin suorittamiseen liittyvät velvoitteet, erityisesti:

- vedenottoa paikkojen määrittäminen,
- vaarojen ja pilaantumislähteiden määrittäminen,
- määritettyjen vaarojen ja pilaantumislähteiden kannalta merkityksellisten muuttujien seuranta. Ainoastaan merkityksellisiä muuttujia tai epäpuhtauksia seurataan. Niihin voi sisältyä muuttujia, joita on noudatettava hanan osalta tämän direktiivin mukaisesti, mutta myös epäpuhtauksia tai aineita, joita jo seurataan vedenmuodostumissa vesipolitiikan puitteiden mukaisesti, tai mikromuoveja. Mikromuovit aiheuttavat erityistä huolta, koska niillä on haitallisia vaikutuksia sekä meri- että makean veden ympäristöihin, vesieliöihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä mahdollisesti ihmisten terveyteen, koska ne kertyvät pienen kokonsa vuoksi helposti eliöihin, sekä myrkyllisiä vaikutuksia niihin sisältyvän monimutkaisen kemikaaliseoksen vuoksi.

Jäsenvaltiot voivat vaarallisuuden tunnistamisen ja seurannan perusteella toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- vapauttaa veden toimittajat lisäkäsittelystä ja/tai seurannasta tai vaatia niitä suorittamaan lisäkäsittelyä ja/tai -seurantaa,
- toteuttaa ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä vedenottoalueen suojelemiseksi,

- toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan pilaantumislähteeseen, mukaan lukien tutkimus, jonka avulla voidaan ymmärtää esimerkiksi mikromuovien vaikutuksia vesiekosysteemeihin ja ihmisten terveyteen sekä löytää ratkaisuja mahdollisten riskien pienentämiseksi.

9 artikla — Toimituksiin liittyvien riskien arviointi (uusi)

Tämä artikla sisältää velvoitteet, jotka liittyvät veden toimittajan tekemään toimituksiin liittyvien riskien arviointiin. Nämä säännökset eivät ole uusia, koska nämä velvoitteet on jo otettu käyttöön vuonna 2015 direktiivin muutetulla liitteellä II. Osa direktiivin 98/83/ETY liitteestä II on sen vuoksi siirretty tähän 9 artiklaan. Liitteessä II oleva C osa sisältää nyt ainoastaan tekniset määritelmät, joilla mukautetaan muuttujien seurantatiheyttä toimituksiin liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

10 artikla — Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit (uusi)

Tässä uudessa artiklassa esitellään kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskeviin riskin arviointeihin liittyvät velvoitteet, joiden mukaan erityisesti:

- arvioidaan riskit, jotka liittyvät kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiin, mukaan lukien riskit, jotka liittyvät juomaveden kanssa kosketuksiin joutuviin materiaaleihin ja tuotteisiin,
- seurataan seuraavia muuttujia: lyijy ja legionella. WHO on todennut, että legionella aiheuttaa suurimman terveystarpeen veden välityksellä siirtyvistä taudinaiheuttajista unionissa. Lisäksi Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC) suosittelee, että tehdään ihmisten tekemistä vesijärjestelmistä säännöllisiä tarkastuksia ja toteutetaan asianmukaisia valvontatoimia, joilla voidaan ehkäistä ennalta legioonalaistautitapauksia majoitusliikkeissä, sairaaloissa, pitkän aikavälin terveydenhoitolaitoksissa tai muissa tiloissa, joissa suuret korkeamman tartuntariskin omaavat väestöryhmät voivat altistua sille⁶³.

Jäsenvaltiot voivat riskin arvioinnin ja seurannan perusteella toteuttaa toimenpiteitä, kuten putkiasentajien koulutus, asuntojen omistajille tarkoitettu tiedotus ja neuvonta sekä asianmukaiset käsittelytekniikat yhteistyössä veden toimittajien kanssa. Lisäksi tässä artiklassa käsitellään osittain aiemmassa 10 artiklassa käsiteltyjä näkökohtia (juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvat tuotteet) ja varmistetaan yhdenmukaisuus asetuksen (EU) N:o 305/2011 kanssa, jossa vahvistetaan standardit juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvia tuotteita varten.

11 artikla — Seuranta (aiempi 7 artikla)

On laadittava seurantaohjelmat, jotka kattavat tähän direktiiviin perustuvat erilaiset seurantavelvoitteet. Jää jäsenvaltioiden asiaksi päättää, laativatko kansalliset viranomaiset seurantaohjelmat vai delegoidaanko tämä esimerkiksi veden toimittajille. On kuitenkin todennäköistä, että suurimman osan seurannasta suorittavat käytännössä veden toimittajat, jotta varmistetaan hanaveden laatu. Koska käyttöön otetaan uusia seurantavelvoitteita, jotka

⁶³ Seurantaraportti "Legionnaires' disease in Europe 2015", Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus, 14.6.2017 <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/Legionnaires-disease-europe-2015.pdf>

liittyvät vaaran arviointeihin (8 artikla) ja kotitalouksien vedenjakelun riskinarviointeihin (10 artikla), on tarpeen selventää tätä artiklaa ja sen suhdetta liitteeseen II.

Artiklan 1, 5 ja 6 kohtaa ei muuteta.

Artiklan 2 kohtaa muutetaan siten, että siinä viitataan uusien 8 ja 9 artiklojen mukaiseen seurantaan (vaaran arvioinnit ja kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit) sekä liitteessä I olevissa A ja B osissa lueteltujen muuttujien tavanomaiseen seurantaan liitteen II mukaisesti. Jälkimmäisessä tapauksessa veden toimittajat voivat mukauttaa seurantaa toimituksiin liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

Aiempi 4 kohta (mahdollisuus hyväksyä seurantaa koskevia ohjeita) poistetaan, koska se katsotaan tarpeettomaksi. Mahdollisuus muuttaa liitettä II (joka liittyy seurantaa koskeviin eritelmiin) säilytetään kuitenkin 18 artiklan 2 kohdan perusteella (delegoitujen säädösten kautta).

12 artikla — Korjaavat toimenpiteet ja käytön rajoittaminen

Artiklan 1 kohtaa ei muuteta.

Artiklan 2 kohtaa muutetaan siten, että siinä viitataan muuttujien uuteen luetteloon (liitteessä I oleva C osa) kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevaa riskin arviointia varten.

Artiklan 3 kohtaa muutetaan sen selventämiseksi, että liitteessä I olevassa A ja B osassa asetettujen arvojen ylittäminen katsotaan automaattisesti mahdolliseksi vaaraksi ihmisten terveydelle. Tämä selvitys katsotaan tarpeelliseksi, kun otetaan huomioon, että käynnissä on useita direktiiviin 98/83/EY liittyviä rikkomusmenettelyjä.

Artiklaan lisätään uusi 4 kohta, jolla selvennetään kuluttajietoihin liittyviä velvoitteita tapauksessa, jossa muuttujien arvot ylittyvät ja/tai ihmisten terveydelle aiheutuu mahdollinen vaara. Monet velvoitteet olivat jo olemassa direktiivin 98/83/EY perusteella, mutta katsottiin, että on tarpeen selventää niitä ja ryhmitellä ne yhteen kohtaan niiden täytäntöönpanon helpottamiseksi. Huomioon otettiin se, että on käynnistetty useita direktiiviin 98/83/EY liittyviä rikkomusmenettelyjä.

Artiklan 5 kohtaa ei muuteta.

Aiempi 6 kohta poistetaan, koska se katsotaan tarpeettomaksi.

Aiempi 7 kohta poistetaan, koska aiempi liitteessä I oleva C kohta ”Osoitinmuuttujat” on poistettu.

Aiemmin 8 kohtaan sisältyneet velvoitteet on lisätty uuteen 4 kohtaan.

Aiempi 9 artikla — Poikkeukset

Aiempi 9 artikla poistetaan. Monimutkainen prosessi, jonka mukaan myönnetään poikkeuksia kolmeksi vuodeksi, ei enää ole perusteltu. Se sisällytettiin alunperin direktiiviin, jotta jäsenvaltiot voisivat noudattaa vuonna 1998 asetettuja muuttujien arvoja. Järjestelmää on nyt yksinkertaistettu, mutta logiikka on sama kuin direktiivissä 98/83/EY: jos jäsenvaltio ylittää muuttujan arvon, olisi sovellettava korjaavia toimenpiteitä koskevaa 11 artiklaa (veden kiellot, rajoitukset, tiedotus kuluttajille, terveyteen liittyvät neuvot jne.). Ei tulisi olla tarpeen muodollisesti hyväksyä päätöksellä muuttujien arvoa, joka ylittää direktiivissä asetetun arvon.

Aiempi 10 artikla — Käsittelyn, laitteiden ja materiaalien laadun varmistaminen (poistettu)

Aiempi 10 artikla poistetaan, koska katsotaan, ettei tätä artiklaa enää tarvita direktiivin 98/83/EY perusteella, ja se korvataan osittain uudella 10 artiklalla, joka koskee kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevia riskien arviointeja. Tarvittava yhdenmukaistaminen tapahtuu sen sijaan sisämarkkinalainsäädännön perusteella antamalla standardointitoimeksiannot rakennustuoteasetuksen nojalla. Siihen saakka, kun nämä standardointitoimeksiannot on pantu täytäntöön ja yhdenmukaistetut standardit julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jatketaan nykykäytäntöä.

13 artikla — Ihmisten käyttöön tarkoitettun veden saatavuus (uusi)

Tämä on uusi artikla, johon saatiin sysäys pääasiassa eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta ”Vesi on perusoikeus” ja komission vastauksesta tähän aloitteeseen. Tämä artikla sisältää kaksi keskeistä velvoitetta:

- Ensinnäkin jäsenvaltioiden on parannettava ihmisten käyttöön tarkoitettun veden saatavuutta ja edistettävä juomaveden käyttöä useilla toimenpiteillä, joista osa sisältyy tähän artiklaan (arvioidaan niiden ihmisten osuus, joilla ei ole mahdollisuutta saada juomavettä, tiedotetaan niille mahdollisuudesta liittyä järjestelmään, edistetään hanaveden käyttöä julkisissa rakennuksissa ja ravintoloissa, varmistetaan, että useimmissa kaupungeissa on käytettävissä laitteet ilmaiseksi saatavaa hanavettä varten).
- Toiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan juomaveden saatavuus heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille. Jos kyseisillä ryhmillä ei ole mahdollisuutta saada tässä direktiivissä tarkoitettua ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä, jäsenvaltioiden olisi välittömästi tiedotettava näille ryhmille niiden käyttämän veden laadusta ja annettava tarvittavia terveyteen liittyviä neuvoja.

Tämän olisi edistettävä sitoumusta, joka liittyy YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen 6 sekä siihen liittyvään alatavoitteeseen *varmistaa turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuus kaikille*. Käsitteessä juomaveden saatavuudesta kaikille on yleensä kolme ulottuvuutta: maantieteelliset erot tarjotuissa palveluissa (esimerkiksi infrastruktuurin puute), heikoimmassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden ryhmien kohtaamat vaikeudet (pakolaiset, nomadiyhteisöt, kodittomat ja vähemmistöt, kuten romanit, sintit, travellerit, kaaleet ja liikkuva väestö niiden mahdollisesta liikkuvuudesta riippumatta), kun ne yrittävät saada vesipalveluja, ja kohtuuhintaisuus. Kohtuuhintaisuuden osalta kaikissa hinnoittelupolitiikoissa unionissa on otettava huomioon kustannusten kattamisen periaate ja pilaaja maksaa -periaate. Jäsenvaltiot voivat myös eriytettyjä vesimaksuja asettaessaan ottaa huomioon erot väestön taloudellisissa ja sosiaalisissa olosuhteissa. Kustannusten kattamisen periaate ei sen vuoksi estä jäsenvaltioita ottamasta käyttöön sosiaaliperusteisia tariffeja tai toteuttamasta uudessa 13 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden lisäksi toimenpiteitä, joilla suojataan sosioekonomisesti epäedullisessa asemassa olevaa väestöä.

14 artikla — Tiedottaminen yleisölle (uusi)

Tämä artikla korvaa osittain direktiivin 98/83/EY 13 artiklan. Säännökset, joilla parannetaan mahdollisuutta saada tietoa, ovat yksityiskohtaisempia. Oletuksena on, että suurempi avoimuus parantaa kuluttajien luottamusta juomaveteen, myös sen laatuun, tuotantoon ja hallintaan. Velvoitteet ovat kaksiosaisia:

- Ensinnäkin on varmistettava tietojen saatavuus verkossa liitteen IV mukaisesti. Kuluttajien saamien tietojen olisi oltava merkityksellisiä heidän kannaltaan.
- Toiseksi on annettava joitakin erityisiä tietoja suoraan kuluttajille (esimerkiksi vesilaskuissa), kuten kulutetun veden määrä, vesimaksuja koskevat tarkat tiedot ja kustannusrakenne.

15 artikla — Täytäntöönpanon seuranta koskevat tiedot (uusi)

Tämä artikla korvaa osittain direktiivin 98/83/ETY 13 artiklan. Raportointiin liittyviä säännöksiä yksinkertaistetaan verrattuna aiempiin säännöksiin ja ne korvataan uudella järjestelmällä, johon ei liity tosiasiallista raportointia. Tällä varmistetaan, että järjestelmästä saadaan tehokkaampi välttämällä pitkää viivästystä raportoinnin viitepäivämäärän ja raportoinnin todellisen päivämäärän välillä.

Artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden olisi luotava tietokokonaisuus, joka sisältää ainoastaan tämän direktiivin mukaiset juomaveteen liittyvät tiedot: häiriöt, liitteessä asetettujen arvojen ylitykset, vaaran arvioinnit ja kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit sekä toimenpiteet, jotka on toteutettu ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saatavuuden varmistamiseksi.

Tietokokonaisuudet olisi luotava INSPIRE-direktiivin mukaisesti. Tätä varten tarkoituksena on käyttää Euroopan ympäristökeskuksen tukea. Lisäksi ympäristökeskus tarkastelee säännöllisesti tietoja ja tekee komissiolle yleiskatsauksen direktiivin täytäntöönpanosta unionin tasolla. Tätä yleiskatsausta käytetään myös direktiivin tulevien arvioiden yhteydessä (17 artikla).

16 artikla - Oikeus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi (uusi)

Tämä on uusi artikla, joka noudattaa perusoikeuskirjan 47 artiklaa ja jolla pannaan täytäntöön Århusin yleissopimus muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden osalta. Kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen olisi voitava arvioida oikeudellisesti jäsenvaltioiden tämän direktiivin nojalla tekemiä päätöksiä.

17 artikla — Arviointi (uusi)

Tässä uudessa artiklassa asetetaan puitteet direktiivin tuleville arvioinneille (parempaa sääntelyä koskevien komission suuntaviivojen mukaisesti). Ensimmäinen arviointi on tarkoitus tehdä, kun direktiiviä on pantu täytäntöön 12 vuoden ajan, jotta tietoja saadaan aikakin kahdelta toimituksiin liittyvien riskien arviointikierrokselta.

18 artikla — Liitteiden tarkistaminen (aiempi 11 artikla)

Tämä artikla korvaa direktiivin 98/83/ETY 11 artiklan. Kyseisessä 11 artiklassa säädettiin direktiivin liitteiden I, II ja III tarkistamisesta käyttämällä valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä. Ehdotuksen mukaan tämä menettely korvattaisiin delegoiduilla säädöksillä (kaikkien liitteiden muuttamiseksi). Tämä vastaa sitoumusta, joka sisältyi paremmasta lainsäädännöstä 13. huhtikuuta 2016 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen ja jonka mukaan ”on tarpeen mukauttaa pikaisesti kaikki perussäädökset, joissa vielä viitataan valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn”.

Liitteen I säännöllinen tarkastaminen säilytetään sen varmistamiseksi, että se pysyy linjassa tieteen tuoreimpien kehitysten kanssa.

19 artikla – Siirretyn säädösvallan käyttäminen (uusi)

Tämä on uusi vakioartikla delegoitujen säädösten hyväksymisestä.

20 artikla — Komiteamenettely (aiempi 12 artikla)

Tämä on uusi vakioartikla täytäntöönpanosäädösten hyväksymisestä.

Aiempi 13 artikla — Tiedottaminen ja raportointi (poistettu)

Artikla on poistettu ja suurelta osin korvattu uudella 15 artiklalla.

14 artikla — Vaatimusten mukaiseksi saattamisen aikataulu (poistettu)

Tämä artikla on poistettu, koska sillä myönnettiin vuonna 1998 lisää aikaa (5 vuotta) vuoteen 2003 direktiivin 98/83/EY panemiseksi täytäntöön. Tällä artiklalla ei enää ole merkitystä, ja se olisi sen vuoksi poistettava.

Aiempi 15 artikla — Poikkeustapaukset (poistetaan)

Tällä direktiivin 98/83/EY artiklalla annettiin jäsenvaltioille mahdollisuus pyytää komissiolta lisää aikaa (enintään 6 vuotta) (aiemmassa 14 artiklassa säädetyn viiden vuoden lisäksi) direktiivin 98/83/EY noudattamisen varmistamiseksi. Tällä artiklalla ei enää ole merkitystä ja se olisi sen vuoksi poistettava.

Aiemmat 16 artikla (Kumoaminen), 17 artikla (Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä) ja 18 artikla (Voimaantulo)

Nämä kolme artiklaa on poistettu ja korvattu ajan tasalle saatetulla vakiotekstillä uudelleen laadittujen direktiivien kumoamista, saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja voimaantuloa varten (uudet 22, 23 ja 24 artiklat).

21 artikla — Seuraamukset (uusi)

Direktiiviin on otettu uusi vakiomuotoinen seuraamuksia koskeva artikla.

22 artikla – Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Tämä artikla noudattaa vakiomallia.

23 artikla – Kumoaminen

Tämä artikla noudattaa vakiomallia.

24 artikla – Voimaantulo

Tämä artikla noudattaa vakiomallia. Direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

25 artikla — Osoitus (aiempi 19 artikla)

Artiklaa ei muuteta.

Liite I

A osa

Liitteessä I oleva A osa sisältää muuttujan arvot mikrobiologisille muuttujille. WHO:n suosituksesta luetteloon on lisätty uusia muuttujia, kuten *Clostridium perfringens* (itiöt), koliformiset bakteerit, sameus (siirretty C osasta ”Osoitinmuuttajat”) ja somaattiset kolifaagit.

B osa

Liitteessä I oleva B osa sisältää muuttujan arvot kemiallisille muuttujille. Luetteloon on lisätty useita uusia muuttujia (ja muuttujien arvoja) WHO:n suosituksesta tai varovaisuusperiaatteen perusteella. Näitä ovat: bisfenoli A, kloraatti, kloriitti, beeta-estradioli, haloetikkahapot, mikrokystiini, nonyylifenoli, PFAS-aineet (erikseen ja yhteensä), uraani.

C osa

Direktiivin 98/83/EY liitteessä I oleva C osa koski aiemmin osoitinmuuttujia. Osoitinmuuttajat on poistettu liitteestä I (lukuun ottamatta muutamaa muuttujaa, jotka on siirretty A osaan, kuten sameus), ja siirretty liitteeseen IV, joka koskee tiedottamista kuluttajille. Perusteena on, että osoitinmuuttujien perusteella ei saada terveyteen liittyvää tietoa vaan pikemminkin tietoa, jolla on merkitystä kuluttajille (kuten maku, väri, anionit ja kationit).

Liitteessä I oleva uusi C osa koskee muuttujia, joita on arvioitava kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevaa riskinarviointia varten (uusi 10 artikla), kuten lyijy ja legionella.

Liite II

A osa – Ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä koskevat yleiset tavoitteet ja seurantaohjelmat

Liitteessä II oleva A osa koskee seurantaohjelmiin liittyviä yleisiä velvoitteita ja se pysyy suurelta osin ennallaan lukuun ottamatta operatiiviseen seurantaan liittyvää uutta viitettä, joka liittyy sameuteen. Tämä on lisätty WHO:n suosituksesta, koska operatiivisesta seurannasta saadaan nopeasti tietoa päivittäin sen varmistamiseksi, että käsittely toimii moitteettomasti.

B osa - Tiheydet

Liitteessä II oleva B osa koskee seurannan tiheyttä. Tässä yhteydessä määritetään kaksi muuttujaryhmää:

- 2) keskeiset muuttajat (*E. coli*), *Clostridium perfringens* (itiöt) ja somaattiset kolifaagit), joita on aina seurattava osassa B olevassa taulukossa määritetyllä tiheydellä ja joista ei voi tehdä toimituksiin liittyvien riskien arviointia, sekä
- 3) kaikki muut muuttajat, joita on seurattava B osassa olevassa taulukossa määritetyllä tiheydellä siihen saakka, kun tehdään toimituksiin liittyvä riskien arviointi samassa liitteessä olevan C osan mukaisesti.

B osassa olevaa taulukkoa, joka koskee tiheyksiä, on yksinkertaistettu, ja huomautus 3 (taulukon alla) on poistettu, koska siitä on tullut tarpeeton.

C osa – Toimituksiin liittyvien riskien arviointi

C osan ensimmäiset kohdat on siirretty uuteen 9 artiklaan (Toimituksiin liittyvien riskien arviointi). Loput tästä C osasta (eritelmät, joiden mukaan voidaan poiketa seurantatiheydestä, kun tehdään toimituksiin liittyvien riskien arviointi), joka sisällytettiin direktiiviin 98/83/EY vuoden 2015 muutoksella, pysyy suurelta osin muuttamattomana, ja vähäiset muutokset liittyvät sanamuodon muodolliseen yhdenmukaistamiseen muun direktiivin osalta.

D osa – Näytteenottomenetelmät ja -pisteet

Tämä osa, joka otettiin direktiiviin 98/83/EY vuoden 2015 muutoksella, pysyy suurelta osin muuttamattomana.

Liite III

A osa – Mikrobiologiset muuttujat, joille on asetettu määrittämenetelmät

A osan kaksi ensimmäistä kohtaa on poistettu, koska ne liittyvät mahdollisuuteen muuttaa liitteessä III olevaa A osaa valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen, ja mahdollisuus muuttaa liitettä III delegoiduilla säädöksillä sisältyy jo 18 ja 19 artiklaan.

Luettelo mikrobiologisia muuttujia koskevista menetelmistä on saatettu ajan tasalle, jotta otetaan huomioon uudet liitteessä I olevaan A osaan sisältyvät mikrobiologiset muuttujat.

B osa – Kemialliset muuttujat, joille on määritelty suoritusarvot

Tämä osa päivitettiin direktiivin 98/83/EY vuoden 2015 muutoksella. Tuolloin tähän osaan sisällytettiin kaksi taulukkoa, joista toinen sisälsi vuoden 2019 loppuun saakka käytettävät eritelmät. Ehdotuksen mukaan poistetaan tämä toinen taulukko, joka sisältää eritelmät, jotka ovat voimassa ainoastaan vuoden 2019 loppuun, ja säilytetään ainoastaan ensimmäinen taulukko.

Kemiallisia muuttujia koskevat eritelmät sisältävä taulukko on saatettu ajan tasalle, jotta otetaan huomioon uusi liitteessä I olevaan B osaan sisältyvä kemiallisten muuttujien luettelo.

Liite IV (uusi)

Liite IV on uusi liite, jossa luetellaan tiedot, jotka on annettava saataville verkossa kuluttajia varten. Suhteellisuusperiaatteen vuoksi erittäin suurten veden toimittajien on toimitettava joitakin erityisiä tietoja, kuten vuosittaiset tiedot vesijärjestelmän yleisestä suoritusasosta tehokkuutena ilmaistuna, mukaan lukien vuotojen määrät ja energian kulutus. Ajatuksena on, että avoimuus edistää tietoisuutta ja tämä voisi saada veden toimittajat ja jäsenvaltioiden viranomaiset puuttumaan vesihävikkiin ja vuotoihin.

Aiemmat liitteet IV ja V

Liite IV koski määräaikoja aiemman direktiivin 80/778/ETY saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä (huomioon on otettu myös eri jäsenvaltioiden liittyminen unioniin). Liite V oli aiemmin vastaavuustaulukko direktiivin 80/778/ETY ja direktiivin 98/83/EY välillä. Näillä ei enää ole merkitystä, joten vastaavuudet on poistettu.

Liite V (uusi)

Liite V (uusi) on vakiomuotoinen liite, jossa luetellaan kumottu direktiivi ja sen muutokset sekä päivämäärät niiden saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltamiselle.

Liite VI (uusi)

Liite VI on uusi vastaavuustaulukko direktiivin 98/83/ETY ja uuden ehdotetun uudelleen laaditun direktiivin välillä.

↓ 1998/83 (mukautettu)

2017/0332 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

~~ottaa huomioon~~ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 ~~130 s artiklan 11~~ kohdan,

~~ottaa huomioon~~ Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

~~ottaa huomioon~~ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

~~ottaa huomioon~~ alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

↓ uusi

(1) Neuvoston direktiiviä 98/83/EY³ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osin⁴. Koska siihen tehdään lisämuutoksia, kyseinen direktiivi olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.

↓ 1998/83 johdanto-osan 1 kappale (mukautettu)

~~on tarpeen mukauttaa juomaveden laadusta 15 päivänä heinäkuuta 1980 annettu neuvoston direktiivi 80/778/EY⁵ tieteen ja tekniikan kehitykseen; mainitun direktiivin toimeenpanosta saadut kokemukset osoittavat tarpeelliseksi luoda riittävän joustavat ja selkeät lainsäädäntöpuitteet, joiden avulla jäsenvaltiot voivat puuttua standardien noudattamatta~~

¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

² EUVL C [...], [...], s. [...].

³ NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁴ Katso liite V.

⁵ EYVL L 229, 30.8.1980, s. 11, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

jättämiseen; mainittua direktiiviä on tarkasteltava uudelleen Euroopan unionista tehty sopimus ja erityisesti toissijaisuusperiaate huomioon ottaen,

↓ 1998/83 johdanto-osan 2
kappale (mukautettu)

~~niiden perustamissopimuksen 3 b artiklan määräysten mukaisesti, joissa todetaan, että yhteisön toiminnassa ei saada ylittää sitä, mikä on tarpeen perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, direktiiviä 80/778/ETY olisi tarkistettava siten, että siinä korostetaan olennaisten laatuun ja terveyteen vaikuttavien muuttujien noudattamista ja jätetään jäsenvaltioille vapaus lisätä muita muuttujia, jos ne katsovat sen tarpeelliseksi,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 3
kappale

~~toissijaisuusperiaatteen mukaisesti yhteisön toimien on tuettava ja täydennettävä jäsenvaltioiden toimivaltaitten viranomaisten toteuttamia toimia,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 4
kappale

~~toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja unionin alueiden luonnon ja yhteiskunnallistaloudellisten piirteiden eroista johtuen useimmat seuranta-, analysointia ja puutteiden korjaamiseksi toteutettavia toimia koskevat päätökset tulee tehdä paikallisella, alueellisella tai valtiollisella tasolla siinä määrin kuin nämä erot eivät haittaa tämän direktiivin mukaisen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten muodostaman rakenteen luomista,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 5
kappale

~~yhteisön standardit olennaisille ja ennalta ehkäiseville, terveyteen liittyville ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatua koskeville muuttujille ovat tarpeen, jotta voidaan määrittää ne ympäristönsuojelun vähimmäislaatuavoitteet, jotka olisi saavutettava yhteisön muiden toimenpiteiden myötävaikutuksella ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kestävä käytön turvaamiseksi ja edistämiseksi,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 6
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

(2) ⇒Direktiivissä 98/83/EY asetetaan oikeudelliset puitteet, joiden tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saastumisesta aiheutuvilta haitallisilta vaikutuksilta varmistamalla, että vesi on terveellistä ja puhdasta. Tällä direktiivillä olisi oltava sama tavoite. ⇐ ~~ottaen huomioon terveellisen juomaveden merkityksen ihmisten terveydelle,~~ ☒ Tämän vuoksi ☒ on tarpeen vahvistaa ☒ unionin ☒ yhteisön tasolla ne ~~olennaiset laatustandardit~~ ⇒ vähimmäisvaatimukset ⇐, jotka kyseiseen käyttöön tarkoitetun veden on täytettävä, ⇐ ⇒Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi ei sisällä pieneliöitä tai loisia

tai mitään aineita, joista tietyissä tapauksissa voi olla vaaraa ihmisten terveydelle, ja että se täyttää mainitut vähimmäisvaatimukset. ⇐

↓ 1998/83 johdanto-osan 7
kappale

~~on tarpeen sisällyttää direktiivin piiriin elintarviketeollisuudessa käytettävä vesi, paitsi silloin kun voidaan osoittaa, ettei tällaisen veden käyttö vaikuta lopputuotteen terveellisyteen,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 8
kappale

~~jotta veden jakelusta vastaavat yritykset voivat noudattaa juomaveden laatuvaatimuksia, on turvattava sopivin vesiensuojelutoimenpitein pohja- ja pintaveden säilyminen puhtaana; samaan tavoitteeseen päästään ennen jakelua toteutettavin asianmukaisin vedenkäsittelytoimenpitein,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 9
kappale (mukautettu)

~~johdonmukaisen eurooppalaisen vesipolitiikan edellytyksenä on sopivan vesikysymyksiä koskevan puitteidirektiivin antaminen mahdollisimman pian,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 10
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

(3) ~~On~~ tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle luonnolliset kivennäisvedet sekä lääkinnälliseen tarkoitukseen käytettävät vedet, sillä ~~niille on laadittu omat säännöt,~~ ⇐ luonnolliset kivennäisvedet kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/54/EY⁶ soveltamisalaan ja lääkinnälliseen tarkoitukseen käytettävät vedet Euroopan parlamentin ja neuvoston 2001/83/EY⁷ soveltamisalaan. Direktiivissä 2009/43/EY käsitellään sekä kivennäisvesiä että lähdevesiä, ja niistä ainoastaan kivennäisvedet olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Direktiivin 2009/54/EY 9 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti lähdevesien olisi noudatettava tämän direktiivin säännöksiä. Kun kyseessä on myyntiin tarkoitettu tai elintarviketeollisuudessa tai elintarvikkeiden valmistuksessa tai käsittelyssä käytetty pullotettu tai säiliöissä oleva ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi, veden olisi noudatettava tämän direktiivin säännöksiä vaatimustenmukaisuuden määrittelykohtaan (eli hanaan) saakka, ja sitä olisi tämän jälkeen pidettävä elintarvikkeena Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) 178/2002⁸ 2 artiklan toisen alakohdan mukaisesti. ⇐

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/54/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, luontaisten kivennäisvesien hyödyntämisestä ja markkinoille saattamisesta (Uudelleenlaadittu toisinto) (EUVL L 164, 4.3.2006, s. 45).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EUVL L 311, 28.11.2001, s. 67).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan

↓ 1998/83 johdanto-osan 11 kappale

~~tarvitaan toimenpiteitä kaikille suoraan terveyteen vaikuttaville muuttujille määritettyjen arvojen saavuttamiseksi sekä muiden muuttujien suhteen silloin, kun laatu on huonontunut; näiden toimenpiteiden toteuttaminen on kuitenkin sovitettava tarkoin yhteen kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/EY⁹ ja biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY¹⁰ toimeenpanon kanssa;~~

↓ uusi

- (4) Eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Vesi on perusoikeus”¹¹ (Right2Water) johdosta käynnistettiin unionin laajuinen julkinen kuuleminen ja tehtiin sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskeva REFIT-arviointi direktiivistä 98/83/EY¹². Sen perusteella oli selvää, että tietyt direktiivin 98/83/EY säännökset on saatettava ajan tasalle. Parantamisen varaa todettiin neljällä alalla: laatuun perustuvien muuttujien arvojen luettelo, riskiperusteisen lähestymistavan rajallinen käyttö, kuluttajatietoja koskevat epätasälliset säännökset sekä erot niiden materiaalien hyväksymisjärjestelmissä, jotka ovat kosketuksissa ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa. Lisäksi eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa ”Vesi on perusoikeus” havaittiin erillisenä ongelmana se, että osalla väestöstä, erityisesti syrjäytyneillä ryhmillä, ei ole mahdollisuutta saada ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä. Tämä on vastoin sitoumusta, joka tehtiin YK:n Agenda 2030 -ohjelmassa kestävän kehityksen tavoitteen 6 yhteydessä. Lopuksi on todettu yleinen tietoisuuden puute vesivuodoista, jotka johtuvat siitä, että vesi-infrastruktuurin huoltoon eikä uudistamiseen ole investoitu tarpeeksi. Tähän kiinnitettiin huomiota myös tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa vesi-infrastruktuurista¹³.
- (5) Maailman terveysjärjestön WHO:n Euroopan aluetoimisto teki yksityiskohtaisen arvioinnin muuttujien ja muuttujien arvojen luettelosta, joka sisältyy direktiiviin 98/83/EY, jotta voidaan todeta, onko tarvetta mukauttaa luetteloa tekniikan ja tieteen kehitykseen. Kyseisen arvioinnin¹⁴ tulosten perusteella olisi seurattava suolistopatogeneja ja legionellaa sekä lisättävä kuusi kemiallista muuttujaa tai muuttujaryhmää. Lisäksi olisi tarkasteltava kolmea hormonitoimintaan vaikuttavaa yhdistettä ja niiden varovaisuusperiaatteen mukaisia vertailuarvoja. Kolmen uuden muuttujan osalta olisi asetettavavarovaisuusperiaatteen mukaisesti muuttujien arvot,

elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁹ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 96/68/EY (EYVL L 277, 30.10.1996, s. 25).

¹⁰ EYVL L 123, 24.4.1998, s. 1.

¹¹ COM(2014) 177 final

¹² SWD(2016) 428 final

¹³ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus SR 12/2017: ”Juomavesidirektiivin täytäntöönpano: veden laatu ja saatavuus ovat parantuneet Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa, mutta investointitarpeet ovat yhä huomattavat”.

¹⁴ Drinking Water Parameter Cooperation Project of the WHO Regional Office for Europe "Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation", 11. syyskuuta 2017.

jotka ovat WHO:n ehdottamia raja-arvoja tiukempia mutta kuitenkin toteuttamiskelpoisia. Lyijyn osalta WHO totesi, että pitoisuuksien olisi oltava niin alhaisia kuin se on käytännössä mahdollista. Kromin osalta arvo säilyy WHO:n arvioitavana. Tämän vuoksi molempien muuttujien osalta olisi sovellettava kymmenen vuoden siirtymäaikaa ennen kuin arvot muuttuvat tiukemmiksi.

- (6) WHO suositteli myös, että kolmesta muuntaja-arvosta tehdään vähemmän tiukkoja ja että viisi muuttujaa poistetaan luettelosta. Näitä muutoksia ei kuitenkaan katsottu tarpeellisiksi, koska komission direktiivillä (EU) 2015/1787¹⁵ käyttöön otettu riskiin perustuva lähestymistapa mahdollistaa sen, että veden toimittajat poistavat luettelosta muuttujan, jota seurataan tietyissä olosuhteissa. Käsittelytekniikat kyseisten muuttujajarvojen saavuttamiseksi ovat jo käytössä.

↓ 1998/83 johdanto-osan 12 kappale

~~koko yhteisön alueella merkittäville aineille on tarpeen asettaa niin tiukat yksilölliset arvot, että direktiivin tavoitteet varmasti saavutetaan,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 13 kappale

~~muuttujien arvot perustuvat saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon ja että ennalta varautumisen periaate on myös otettu huomioon; nämä arvot on valittu siten, että ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä voidaan turvallisesti käyttää koko ihmisen eliniän ajan, ja ne osoittavat siten korkeaa terveyden suojelun tasoa,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 14 kappale

~~olisi saavutettava tasapaino mikrobiologisten ja kemiallisten vaarojen estämiseksi; tätä tarkoitusta varten ja muuttujien arvojen tulevaa tarkistamista ajatellen ihmisten käyttöön tarkoitettuun veteen sovellettavien muuttujien arvojen vahvistamisen olisi perustuttava kansanterveydellisiin näkökohtiin ja riskinarviointimenetelmään,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 15 kappale

~~vaikka tällä hetkellä ei ole olemassa riittävästi tietoa, jonka perusteella muuttujien arvot voitaisiin vahvistaa yhteisön tasolla sisäeritykseen vaikuttaville kemikaaleille, terveydelle haitallisten aineiden mahdollisesta vaikutuksesta ihmisiin ja luontoon kannetaan kuitenkin entistä enemmän huolta,~~

¹⁵ Komission direktiivi (EU) 2015/1787, annettu 6 päivänä lokakuuta 2015, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun direktiivin 98/83/EY liitteiden II ja III muuttamisesta (EUVL L 260, 7.10.2015, s. 6).

↓ 1998/83 johdanto-osan 16 kappale

~~erityisesti liitteessä I esitetyt standardit perustuvat suurelta osin Maailman terveysjärjestön antamiin suosituksiin juomaveden laadusta ja komission tieteellisen, kemiallisten yhdisteiden toksisuutta ja ekotoksisuutta tutkivan komitean lausuntoon,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 17 kappale (mukautettu)

(7) Jos se on tarpeen ihmisten terveyden turvaamiseksi niiden alueella, Jäsenvaltioiden olisi edellytettävä asettavan ~~on asetettava~~ arvoja ~~muille~~ lisämuuttujille, joita ei ole sisällytetty liitteeseen I, ~~jos se on tarpeen ihmisten terveyden turvaamiseksi niiden alueella,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 18 kappale (mukautettu)

~~jäsenvaltiot voivat asettaa arvoja muille sellaisille lisämuuttujille, joita ei ole sisällytetty liitteeseen I, jos se katsotaan ihmisten käyttöön tarkoitettun veden tuotannon, jakelun ja tarkastamisen laadunvarmistuksen kannalta tarpeelliseksi,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 19 kappale

~~kun jäsenvaltiot katsovat tarpeelliseksi vahvistaa liitteen I osissa A ja B esitettyjä standardeja tiukemmat standardit tai sellaisia lisämuuttujia koskevia standardeja, joita ei ole sisällytetty liitteeseen I, mutta jotka ovat välttämättömiä ihmisten terveyden suojelemisen kannalta, niiden on ilmoitettava kyseisistä standardeista komissiolle,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 20 kappale

~~jäsenvaltioiden on tiukempia suojaustoimenpiteitä käyttöön ottaessaan tai niiden soveltamista jatkaessaan noudatettava perustamissopimuksen periaatteita ja määräyksiä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnan mukaisesti,~~

↕ uusi

(8) Ennaltaehkäisevää turvallisuussuunnittelua ja riskiin perustuvia osia tarkasteltiin direktiivissä 98/83/EY ainoastaan rajallisessa määrin. Riskiin perustuvan lähestymistavan ensimmäiset osat otettiin käyttöön vuonna 2015 direktiivillä (EU) 2015/1787, jolla muutettiin direktiiviä 98/83/EY siten, että jäsenvaltiot voivat poiketa perustamistaan seurantaohjelmista edellyttäen, että toteutetaan luotettavia riskinarviointeja, jotka voivat perustua WHO:n juomaveden laatua koskeviin suuntaviivoihin¹⁶. Nämä suuntaviivat, joissa esitetään niin sanottu Water Safety

¹⁶ Guidelines for drinking water quality, Fourth Edition, World Health Organisation, 2011 http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html

Plan -konsepti, ja standardi EN 15975–2, joka koskee juomavesijärjestelmien turvallisuutta, ovat kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita, joihin ihmisten käyttöön tarkoitetun veden tuotanto ja jakelu sekä muuttujien seuranta ja analysointi perustuvat. Ne olisi säilytettävä tässä direktiivissä. Sen varmistamiseksi, että nämä periaatteet eivät rajoitu seurantakysymyksiin, ja jotta voidaan keskittää aikaa ja resursseja merkityksellisiin riskeihin ja kustannustehokkaisiin lähteitä koskeviin toimenpiteisiin sekä välttää analyysejä ja toimia, jotka liittyvät merkityksettömiin kysymyksiin, on syytä ottaa käyttöön kattava riskiin perustuva lähestymistapa koko toimitusketjussa aina vedenottoalueesta jakeluun ja hanaan asti. Lähestymistavan olisi koostuttava kolmesta osasta: ensinnäkin jäsenvaltioiden arviointi vedenottoalueeseen liittyvistä vaaroista (”vaaran arviointi”) WHO:n suuntaviivojen ja Water Safety Plan -käsikirjan¹⁷ mukaisesti; toiseksi veden toimittajien mahdollisuus mukauttaa seuranta pääasiassa riskeihin (”toimitukseen liittyvien riskien arviointi”); ja kolmanneksi jäsenvaltioiden suorittama arviointi mahdollisista riskeistä, jotka johtuvat kotitalouksien vedenjakelujärjestelmistä (esim. legionella tai lyijy) (”kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskeva riskin arviointi). Näitä arviointeja olisi tarkistettava säännöllisesti, muun muassa jotta voidaan vastata ilmastosta johtuviin äärimmäisiin sääilmiöihin, ihmisten toiminnan tunnettuihin muutoksiin vedenottoalueella tai lähteistä johtuviin häiriöihin. Riskiin perustuvalla lähestymistavalla varmistetaan tietojen jatkuva vaihto toimivaltaisten viranomaisten ja veden toimittajien välillä.

- (9) Vaaran arviointia olisi ohjattava siten, että vähennetään tarvittavan käsittelyn tasoa ihmisten käyttöön tarkoitetun veden tuotannossa esimerkiksi vähentämällä paineita, jotka aiheuttavat ihmisten käyttöön tarkoitetun veden ottoon käytettyjen vesimuodostumien saastumista. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi tunnistettava kyseisiin vesimuodostumiin liittyvät vaarat ja mahdolliset pilaantumislähteet sekä seurattava epäpuhtauksia, jotka ne katsovat merkityksellisiksi. Tähän voivat olla syynä havaitut vaarat (esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY¹⁸ yhteydessä tunnistetut mikromuovi, nitraatit, torjunta-aineet ja lääkkeet), luontainen esiintyminen vedenottoalueella (esim. arseeni) tai veden toimittajilta saadut tiedot (esim. tietyn muuttujan äkillinen lisääntyminen raakavedessä). Näitä muuttujia olisi käytettävä merkkiaineina, jotka käynnistävät toimivaltaisten viranomaisten toimet vesimuodostumiin kohdistuvien paineiden vähentämiseksi, kuten ennaltaehkäisy- ja hillitsemistoimet, (mukaan lukien tarvittaessa tutkimus terveyteen kohdistuvien vaikutusten ymmärtämiseksi), vesimuodostumien suojelemiseksi ja pilaantumislähteeseen tarttumiseksi. Toimet toteutetaan yhteistyössä veden toimittajien ja sidosryhmien kanssa.
- (10) Vaaran arvioinnin osalta direktiivissä 2000/60/EY edellytetään, että jäsenvaltiot yksilöivät vesimuodostumat, joita käytetään ihmisten käyttöön tarkoitetun veden ottoon, seuraavat niitä ja toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, joilla vältetään niiden laadun huononeminen, jotta ihmisten käyttöön kelpaavan veden tuottamisessa vaadittavan puhdistuskäsittelyn tasoa voidaan laskea. Jäsenvaltioiden olisi päällekkäisten velvoitteiden välttämiseksi hyödynnettävä vaaran arvioinnissa direktiivin 2000/60/EY 7 ja 8 artiklan sekä kyseisen direktiivin liitteen V mukaista seuranta- ja direktiivin 2000/60/EY 11 artiklan mukaiseen toimenpideohjelmaansa sisältyviä toimenpiteitä.

¹⁷ Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers, World Health Organisation, 2009, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

- (11) Muuttujille asetettuja arvoja, joita käytetään arvioimaan ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatua, on noudatettava siinä kohdassa, missä ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi saatetaan asianomaisen kuluttajan käyttöön. Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmät saattavat vaikuttaa ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatuun. WHO toteaa, että unionissa legionella aiheuttaa kaikista vesivälitteisistä patogeeneista korkeimman rasituksen terveydelle. Se siirtyy lämpimän veden järjestelmissä hengitysteitse esimerkiksi suihkussa, ja liittyy sen vuoksi selkeästi kotitalouksien vedenjakelujärjestelmään. Yksipuolinen velvoite seurata kaikkia yksityisiä ja julkisia tiloja tämän patogeenin osalta johtaisi suhteettoman korkeisiin kustannuksiin, joten tätä kysymystä voidaan paremmin käsitellä kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevassa riskin arvioinnissa. Lisäksi kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevassa riskin arvioinnissa olisi tarkasteltava mahdollisia riskejä, joita aiheutuu ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvista tuotteista ja materiaaleista. Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevassa riskin arvioinnissa olisi sen vuoksi keskitettävä seuranta ensisijaisesti tiloihin, arvioitava riskejä, jotka ovat peräisin kotitalouksien vedenjakelujärjestelmistä ja niihin liittyvistä tuotteista ja materiaaleista, ja todennettava niiden rakennustuotteiden suorituskyky, jotka ovat kosketuksissa ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 305/2011¹⁹ mukaisen suoritustasoilmoituksen perusteella. Lisäksi yhdessä suoritustasoilmoituksen kanssa on toimitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006²⁰ 31 ja 33 artiklassa tarkoitetut tiedot. Tämän arvioinnin perusteella jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet muun muassa sen varmistamiseksi, että on toteutettu asianmukaiset valvonta- ja hallintotoimenpiteet (esim. taudinpurkausten yhteydessä) WHO:n²¹ ohjeiden mukaisesti ja että aineiden irtoaminen rakennustuotteista ei vaaranna ihmisten terveyttä. Jos näistä toimenpiteistä kuitenkin aiheutuisi rajoituksia tuotteiden ja materiaalien vapaalle liikkuvuudelle unionissa, nämä rajoitukset on perusteltava asianmukaisesti ja niiden on oltava ehdottoman oikeasuhtaisia eivätkä ne saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 305/2011 soveltamista. ↩

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s.1).

²¹ "Legionella and the prevention of Legionellosis", World Health Organisation, 2007, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

↓ uusi

(12) Direktiivin 98/83/EY säännöksillä käsittelyn, laitteiston ja materiaalien laadunvalvonnasta ei onnistuttu puuttumaan sisämarkkinoiden esteisiin, jotka liittyvät ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvien rakennustuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen. Kansalliset tuotehyväksynät ovat edelleen käytössä, ja vaatimukset vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen. Tämän vuoksi valmistajien on vaikeaa ja kallista markkinoida tuotteitaan kaikkialla unionissa. Teknisten esteiden poisto voidaan saavuttaa tehokkaasti ainoastaan laatimalla yhdenmukaiset tekniset eritelvät ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvia rakennustuotteita varten asetuksen (EU) N:o 305/2011 mukaisesti. Kyseisen asetuksen perusteella voidaan laatia eurooppalaisia standardeja, joilla yhdenmukaistetaan arviointimenetelmiä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvia rakennustuotteita varten, sekä raja-arvoja ja luokkia, jotka asetetaan suhteessa perusominaisuuden suoritustasoon. Tätä varten vuoden 2017 standardoinnin työohjelmaan²² on sisällytetty standardointipyyntö, joka koskee erityisesti standardointityötä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvien tuotteiden ja materiaalien hygieniää ja turvallisuutta, asetuksen (EU) N:o 305/2011 mukaisesti, ja standardi on määrä antaa vuonna 2018. Tämän yhdenmukaistetun standardin julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* varmistaa rationaalisen päätöksenteon ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvien rakennustuotteiden markkinoille saattamiselle tai saataville asettamiselle. Tämän seurauksena olisi poistettava ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvia rakennustuotteita koskevat säännökset. Ne korvataan osittain säännöksillä kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevasta riskin arvioinnista sekä asetuksen (EU) N:o 305/2011 mukaisilla yhdenmukaisilla standardeilla.

↓ 1998/83 johdanto-osan 22 kappale

~~kotitalouksien vedenjakelujärjestelmät saattavat vaikuttaa ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatuun; kotitalouksien vedenjakelujärjestelmät tai niiden kunnossapito eivät kuitenkaan välttämättä kuulu jäsenvaltioiden vastuulle;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 23 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

(13) Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön varmistettava, että otetaan käyttöön seurantajärjestelmä sen tarkastamiseksi, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi täyttää tämän direktiivin vaatimukset, ~~tällaisten seurantajärjestelmien olisi vastattava paikallisia tarpeita ja täytettävä tässä direktiivissä seurannan osalta asetut vähimmäisvaatimukset,~~ ⇒ Veden toimittajat suorittavat suurimman osan tämän direktiivin tarkoituksia varten suoritettavasta seurannasta. Veden toimittajille olisi suotava tietty joustavuus niiden muuttujien osalta, joita ne seuraavat veden toimitukseen liittyvien riskien arviointia varten. Jos muuttujaa ei havaita, veden toimittajien olisi voitava vähentää seurantatiheyttä tai lopettaa kyseisen muuttujan seuranta kokonaan. Veden toimitukseen liittyvien riskien arviointia olisi sovellettava

²² SWD(2016) 185 final

useimpiin muuttujiin. Olisi kuitenkin aina seurattava keskeisen luettelon muuttujien arvoja tietyn vähimmäistiheyden mukaisesti. Direktiivissä asetetaan säännökset pääasiassa seurantatiheydestä veloitteiden noudattamista koskevia tarkastuksia varten ja ainoastaan rajallisessa määrin säännöksiä, jotka koskevat seurantaan operationaalisia tarkoituksia varten. Veden toimittajien harkinnanvarainen lisäseuranta operationaalisia tarkoituksia varten voi olla tarpeen, jotta varmistetaan veden käsittelyn asianmukainen toiminta. Tämän osalta veden toimittajat voivat turvautua WHO:n ohjeisiin ja Water Safety Plan -käsikirjaan. ⇐

↓ uusi

- (14) Kaikkien veden toimittajien, myös pienten veden toimittajien, olisi vähitellen noudatettava riskiin perustuvaa lähestymistapaa, koska direktiivin 98/83/EY arviointi osoitti puutteita tavassa, jolla veden toimittajat panevat sen täytäntöön, mikä joskus johtui tarpeettomista seurantatoimista johtuvista kustannuksista. Riskiperusteista lähestymistapaa sovellet olisi otettava huomioon turvallisuusnäkökohdat

↓ 1998/83 johdanto-osan 24 kappale

~~ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadun analysointimenetelmien olisi oltava sellaisia, että niillä saatavat tulokset ovat luotettavia ja vertailukelpoisia,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 25 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (15) Näissä tapauksissa, joissa tässä direktiivissä säädettyjä standardeja ei ole noudatettu, asianomaisen jäsenvaltion olisi ⇒ välittömästi ⇐ tutkittava, mistä tämä johtuu, ja varmistettava, että tarvittaviin veden laatua korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään mahdollisimman pian. ☒ Tapauksissa, joissa veden toimituksesta aiheutuu mahdollinen vaara ihmisten terveydelle, kyseisen veden toimitus olisi kiellettävä tai sen käyttöä olisi rajoitettava. ☒ ⇒ Lisäksi on tärkeää selventää, että mikäli mikrobiologisia ja kemiallisia muuttujia koskevia vähimmäisvaatimuksia ei noudateta, jäsenvaltioiden on automaattisesti katsottava tämä mahdolliseksi vaaraksi ihmisten terveydelle. ⇐ ☒ Jos korjaavien toimenpiteiden katsotaan olevan tarpeen juomaveden laadun palauttamiseksi, perussopimuksen 191 artiklan 2 kohdan mukaisesti on ensisijaisiksi katsottava sellaiset toimenpiteet, jotka vaikuttavat ongelmaan sen lähteellä. ☒

↓ 1998/83 johdanto-osan 26 kappale (mukautettu)

~~on tärkeää estää saastuneen veden ihmisen terveydelle mahdollisesti aiheuttamat haitat; saastuneen veden jakelu olisi kiellettävä tai sen käyttöä olisi rajoitettava,~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 27
kappale

~~silloin kun vedenlaatu ei ole osoitinmuuttujan arvon mukainen, asianomaisen jäsenvaltion on tutkittava, aiheutuuko tästä poikkeamasta riskiä ihmisten terveydelle; sen olisi toteutettava korjaavia toimenpiteitä veden laadun palauttamiseksi vaaditulle tasolle, jos ihmisten terveyden suojeleminen sitä edellyttää;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 28
kappale (mukautettu)

~~jos korjaavien toimenpiteiden katsotaan olevan tarpeen juomaveden laadun palauttamiseksi, perustamissopimuksen 130 r artiklan 2 kohdan mukaisesti on ensisijaisiksi katsottava sellaiset toimenpiteet, jotka vaikuttavat ongelmaan sen lähteellä;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 29
kappale
⇒ uusi

(16) ~~Jäsenvaltioilla ei enää pitäisi olla lupaa, jos ei ole tiettyjä edellytyksiä, jotka olisi tietyin edellytyksin oltava lupa poiketa tämän direktiivin säännöksistä.~~ ⇒ Poikkeukset jättivät alunperin jäsenvaltioille jopa yhdeksän vuotta aikaa ratkaista tilanne, jossa jonkin muuttujan arvoa ei noudatettu. Menettely osoittautui hankalaksi sekä jäsenvaltioille että komissiolle. Lisäksi joissakin tapauksissa se johti viivästyksiin korjaavien toimien toteuttamisessa, koska mahdollisuutta poikkeukseen pidettiin siirtymäkautena. Poikkeuksia koskeva säännös olisi sen vuoksi poistettava. Kun muuttujien arvoja ylitetään, korjaavia toimia koskevia säännöksiä olisi ihmisten terveyden suojelemiseksi sovellettava välittömästi ilman mahdollisuutta myöntää poikkeusta muuttujan arvosta. Poikkeuksia, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet direktiivin 98/83/EY 9 artiklan mukaisesti ja joita edelleen sovelletaan tämän direktiivin voimaantulopäivänä, olisi kuitenkin edelleen sovellettava poikkeuksen voimassaolon loppuun saakka, mutta niitä ei tulisi uusia. ~~Lisäksi on vahvistettava asianmukaiset puitteet näitä poikkeuksia varten, sillä edellytyksellä, ettei näistä poikkeuksista aiheudu mahdollista vaaraa ihmisten terveydelle ja ettei ihmisten käyttöön tarkoitettun veden jakelusta kyseisellä alueella voida huolehtia millään muulla kohtuulliseksi katsotulla tavalla;~~

↓ uusi

(17) Vastatessaan eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen ”Vesi on perusoikeus” vuonna 2014²³ komissio kehotti jäsenvaltioita varmistamaan vähimmäisvesihuollon saatavuuden kaikille kansalaisille Maailman terveysjärjestön (WHO) suositusten mukaisesti. Se myös sitoutui parantamaan ”*koko väestön mahdollisuuksia turvallisen juomaveden [...] saantiin ympäristöpolitiikan keinoin*”²⁴. Tämä vastaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteen 6 alatavoitetta ”*varmistaa turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuus kaikille*”. Yhdenvertaisen vedensaannin käsite kattaa monia erilaisia kysymyksiä kuten saatavuuden (joka liittyy maantieteellisiin tekijöihin,

²³ COM(2014)177 final

²⁴ COM(2014)177 final, s. 12.

infrastruktuurin puutteeseen tai väestön tiettyjen osien erityiseen tilanteeseen), laadun, hyväksyttävyyden tai kohtuuhintaisuuden. Veden kohtuuhintaisuuden osalta on syytä muistaa, että asetettaessa vesimaksuja direktiivissä 2000/60/EY esitetyn kustannusten kattamisen periaatteen mukaisesti jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon väestön taloudellisten ja sosiaalisten olosuhteiden erot ja ne voivat sen vuoksi ottaa käyttöön sosiaaliperusteisia tariffeja tai toteuttaa toimenpiteitä, joilla suojataan sosioekonomisesti epäedullisessa asemassa olevia väestönosia. Tässä direktiivissä käsitellään erityisesti vedensainta koskevia kysymyksiä, jotka liittyvät laatuun ja saatavuuteen. Näiden kysymysten käsittelemiseksi ja osana vastausta eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen sekä jotta voidaan edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin²⁵ periaatteen 20 toteutumista, jonka mukaan ”jokaisella on oikeus laadukkaisiin peruspalveluihin, joita ovat esimerkiksi vesihuolto”, jäsenvaltiot olisi velvoitettava puuttumaan vedensaintiin kansallisella tasolla mutta samalla niille olisi jätettävä harkintavaltaa sen osalta, millaisia toimenpiteitä toteutetaan. Tämä voidaan tehdä toimilla, joiden tavoitteena on esimerkiksi parantaa ihmisten käyttöön tarkoitettun veden saantia kaikille, esimerkiksi vapaasti käytettävissä olevat juomavesipisteet kaupungeissa, ja edistämällä ihmisten käyttöön tarkoitettun veden vapaata saatavuutta julkisissa rakennuksissa ja ravintoloissa.

- (18) Euroopan parlamentti totesi päätöslauselmassaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen Right2Water seurannasta²⁶, että ”jäsenvaltioiden tulisi kiinnittää erityistä huomiota yhteiskunnan haavoittuviin ryhmiin”²⁷. Vähemmistöjen, kuten romanit, sintit, travellerit, kaaleet ja liikkuva väestö, erityistilanne, olivatpa ne paikallaan pysyviä tai eivät, ja erityisesti niiden juomaveden puute, tunnustettiin myös komission kertomuksessa romanien integraatiota edistäviä strategioita koskevan EU:n puitekehyksen täytäntöönpanosta²⁸ sekä neuvoston suosituksessa romanien integraatiota jäsenvaltioissa edistävästä tuloksellisista toimenpiteistä²⁹. Tässä yleisessä tilanteessa on asianmukaista, että jäsenvaltiot kiinnittävät erityistä huomiota heikoimmassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin ryhmiin toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kyseisillä ryhmillä on mahdollisuus saada vettä. Näihin ryhmiin olisi kuuluttava ainakin pakolaiset, nomadiyhteisöt, kodittomat ja vähemmistöt, kuten romanit, sintit, travellerit, kaaleet ja liikkuva väestö, olivatpa ne paikallaan pysyviä tai eivät, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta määritellä tällaiset ryhmät. Tällaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan vedensainti ja jotka kuuluvat jäsenvaltioiden harkintavaltaan, voisivat olla esimerkiksi vaihtoehtoiset toimitusjärjestelmät (erilliset käsittelylaitteet), vedentoimitus tankeilla (säiliöautot ja säilöt) sekä sen varmistaminen, että leireillä on tarvittava infrastruktuuri.

↓ 1998/83 johdanto-osan 30 kappale

~~koska ihmisten käyttöön tarkoitettun veden valmistukseen tai jakeluun voi liittyä tiettyjen aineiden tai materiaalien käyttöä, tarvitaan niiden käyttöä koskevat säännöt tällaisten aineiden~~

²⁵ Toimielinten välinen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista (2017/C 428/09), 17.11.2017 (EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10).

²⁶ P8_TA(2015)0294

²⁷ P8_TA(2015)0294, 62 kohta.

²⁸ COM(2014) 209 final

²⁹ Neuvoston suositus (2013/C 378/01), annettu 9 päivänä joulukuuta 2013, jäsenvaltioissa toteutettavista romanien integraatiota edistävästä tuloksellisista toimenpiteistä (EUVL C 378, 24.12.2013, s. 1).

~~tai materiaalien ihmisten terveydelle mahdollisesti aiheuttamien haittavaikutusten välttämiseksi;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 31 kappale

~~tieteellinen ja tekninen kehitys voi edellyttää nopeaa mukautumista liitteissä II ja III säädettyihin teknisiin vaatimuksiin; tätä varten vaadittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon helpottamiseksi olisi säädettävä menettelyistä, jolla komissio voi suorittaa tällaisia mukautuksia jäsenvaltioiden edustajista kootun komitean avustamana;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 32 kappale

~~kuluttajille on tiedotettava riittävästi ja asianmukaisesti ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta, mahdollisista jäsenvaltion tekemistä poikkeuksista ja toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista korjaavista toimenpiteistä; olisi myös otettava huomioon komission tekniset ja tilastolliset tarpeet sekä yksityisten henkilöiden tarve saada riittävät tiedot ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta;~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 33 kappale

~~poikkeuksellisissa olosuhteissa ja tietyillä maantieteellisillä alueilla voi olla tarpeen myöntää jäsenvaltioille enemmän aikaa joidenkin tämän direktiivin säännösten toteuttamiseksi, ja~~

↓ 1998/83 johdanto-osan 34 kappale (mukautettu)

~~tämä direktiivi ei vaikuta niihin jäsenvaltioiden velvoitteisiin, jotka koskevat liitteessä IV mainittua määräaikaa, jonka kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä, tai jonka kuluessa tämän direktiivin säännöksiä on alettava soveltaa;~~

↓ uusi

(19) Vuoteen 2020 ulottuvassa seitsemännessä ympäristöalan toimintaohjelmassa ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa”³⁰ edellytetään, että yleisöllä on mahdollisuus saada selkeää ympäristötietoa kansallisella tasolla. Direktiivissä 98/83/EY säädettiin ainoastaan passiivisesta pääsystä tietoihin eli jäsenvaltioiden oli ainoastaan varmistettava, että tiedot olivat käytettävissä. Nämä säännökset olisi sen vuoksi korvattava sen varmistamiseksi, että ajantasaiset tiedot ovat helposti saatavilla esimerkiksi verkkosivustoilla, joiden osoitetta olisi aktiivisesti jaettava. Ajantasaisten tietojen tulisi sisältää seurantaohjelmien tulosten lisäksi myös lisätietoja, joita yleisö voi pitää hyödyllisenä, kuten tiedot indikaattoreista (rauta, kovuus, mineraalit jne.), jotka usein vaikuttavat kuluttajien käsitykseen hanavedestä. Tätä varten direktiivin

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1386/2013/EU, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa” (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171).

98/83/EY indikaattorimuuttujat, joista ei saatu terveyteen liittyvää tietoa, olisi korvattava kyseisiä muuttujia koskevilla tiedoilla verkossa. Erittäin suurten vedentoimittajien osalta verkossa olisi oltava saatavilla lisätietoja esimerkiksi energiatehokkuudesta, hallinnoinnista, hallinnasta, kustannusrakenteesta sekä käytetystä käsittelystä. Oletuksena on, että paremmat kuluttajatiedot ja parempi avoimuus auttavat lisäämään kuluttajien luottamusta niille toimitettuun veteen. Tämän puolestaan odotetaan lisäävän hanaveden käyttöä ja siten vähentävän muoviroskia ja kasvihuonekaasujen päästöjä sekä edistävän positiivista vaikutusta ilmastonmuutoksen hillintään ja ympäristöön yleensä.

(20) Samoista syistä ja jotta kuluttajat saataisiin tietoisemmiksi vedenkulutuksen vaikutuksista, niiden olisi myös saatava (esimerkiksi laskussaan tai älykkäiden sovellusten kautta) tietoa kulutetuista määristä, vedentoimittajan perimien maksujen kustannusrakenteesta, mukaan lukien muuttuvat ja kiinteät kustannukset, sekä hinnasta ihmisten käyttöön tarkoitettua vesilitraa kohti, mikä mahdollistaa vertailun pulloitetun veden hinnan kanssa.

(21) Periaatteet, joita vesimaksujen määrittämisessä on otettava huomioon, kuten vesihuoltopalvelujen kustannusten kattaminen ja aiheuttaja maksaa -periaate, esitetään direktiivissä 2000/60/EY. Vesihuoltopalveluiden taloudellista kestävyyttä ei kuitenkaan aina ole varmistettu, mikä joskus johtaa siihen, että investoinnit vesi-infrastruktuurin huoltamiseen ovat liian alhaisia. Kun seurantatekniikat ovat parantuneet, pääasiassa tästä investointien vähäisyydestä johtuvien vuotojen määrä on käynyt yhä selvemmäksi, ja vesihävikin vähentämistä olisi edistettävä unionin tasolla, jotta voidaan parantaa vesi-infrastruktuurin tehokkuutta. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kyseiseen ongelmaan olisi puututtava lisäämällä avoimuutta ja kuluttajatietoja vuotojen määristä ja energiatehokkuudesta.

(22) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/4/EY³¹ pyritään takaamaan ympäristötiedon saatavuus jäsenvaltioissa Århusin yleissopimuksen mukaisesti. Se sisältää laajoja velvoitteita, jotka liittyvät sekä siihen, että ympäristötietoja saatetaan saataville pyynnöstä, että siihen, että kyseisiä tietoja levitetään aktiivisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2007/2/EY³² on myös laaja soveltamisala, joka kattaa paikkatietojen vaihdon, mukaan lukien eri ympäristöaiheita koskevat tietokokonaisuudet. On tärkeää, että tämän direktiivin säännökset, jotka liittyvät tietojen saantiin ja tiedonvaihtojärjestelyihin, täydentävät kyseisiä direktiivejä eikä niillä luoda erillistä oikeudellista järjestelmää. Tämän vuoksi tämän direktiivin säännöksillä, jotka koskevat tietojen antamista yleisölle sekä täytäntöönpanon seurantaan koskevia tietoja, ei tulisi rajoittaa direktiivien 2003/4/EY ja 2007/2/EY soveltamista.

(23) Direktiivissä 98/83/EY ei asetettu raportointivelvoitteita pienille veden toimittajille. Jotta voidaan korjata tämä ja puuttua täytäntöönpanoa ja vaatimusten noudattamista koskevien tietojen tarpeeseen, olisi otettava käyttöön uusi järjestelmä, jossa jäsenvaltioita vaaditaan perustamaan, pitämään ajan tasalla ja asettamaan komission ja Euroopan ympäristökeskuksen saataville tietokokonaisuudet, jotka sisältävät ainoastaan merkittäviä tietoja, kuten muuttajien arvojen ylitykset ja tietyn merkityksen

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

omaavat häiriöt. Tämän tulisi varmistaa, että kaikkiin osapuoliin kohdistuva hallinnollinen rasite pysyy mahdollisimman rajallisena. Jotta varmistetaan yleisen saatavuuden kannalta asianmukainen infrastruktuuri, raportointi ja tietojen vaihto viranomaisten kesken, jäsenvaltioiden olisi laadittavat dataeritelmat direktiivin 2007/2/EY ja sen täytäntöönpanosäädösten pohjalta.

- (24) Jäsenvaltioiden raportoimia tietoja ei tarvita ainoastaan velvoitteiden noudattamista koskevia tarkastuksia varten vaan komissio tarvitsee niitä seurataksaan ja arvioidakseen lainsäädännön tuloksellisuutta verrattuna sen tavoitteisiin, jotta saadaan tietoa mahdollisiin lainsäädännön tuleviin arviointeihin Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission 13 päivänä huhtikuuta 2016 tekemän sääntelyn parantamista koskevan toimielinten sopimuksen³³ 22 kohdan mukaisesti. Tässä yhteydessä tarvitaan asianmukaista tietoa, jonka avulla voidaan paremmin arvioida direktiivin tehokkuutta, tuloksellisuutta, merkityksellisyyttä ja EU:n tasolla saatavaa lisäarvoa. Sen vuoksi tarvitaan asianmukaisia raportointimekanismeja, jotka voivat toimia myös indikaattoreina tämän direktiivin tulevia arviointeja varten.
- (25) Sääntelyn parantamista koskevan toimielinten sopimuksen 22 kohdan mukaisesti komission olisi tehtävä tästä direktiivistä arviointi tietyn ajan kuluttua päivästä, jona se saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Kyseinen arviointi olisi perustettava direktiivin täytäntöönpanon aikana saatuihin kokemuksiin ja kerättyihin tietoihin, asianmukaisiin tieteellisiin, analyttisiin ja epidemiologisiin tietoihin sekä mahdollisesti käytettävissä oleviin WHO:n suosituksiin.
- (26) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita. Tällä direktiivillä pyritään erityisesti edistämään periaatteita, jotka liittyvät terveydenhuoltoon, mahdollisuuden käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja, ympäristönsuojeluun ja kuluttajansuojaan.
- (27) Kuten unionin tuomioistuin on useaan otteeseen todennut, SEUT-sopimuksen 288 artiklan kolmannessa kohdassa direktiiville annetun pakottavan luonteen kanssa olisi ristiriidassa se, että henkilöt, joita asia koskee, eivät lähtökohtaisesti voisi vedota direktiivillä asetettuihin velvollisuuksiin. Tämä näkökohta pätee erityisesti direktiiviin, jonka tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saastumisesta aiheutuvilta haitallisilta vaikutuksilta. Tämän vuoksi tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen³⁴ mukaisesti niillä yleisön jäsenillä, joita asia koskee, olisi oltava muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus, joka on riittävä suojelemaan yksilön oikeutta elää terveystensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävän laadukkaassa ympäristössä. Lisäksi jos suuri joukko henkilöitä voi joutua kärsimään vahinkoa samasta tai samanlaisesta laittomasta käytännöstä, joka liittyy tähän direktiiviin perustuvien oikeuksien loukkaukseen, heillä pitäisi olla mahdollisuus käyttää kollektiivisia oikeussuojamekanismeja, jos jäsenvaltiot ovat perustaneet kyseisiä mekanismeja komission suosituksen 2013/396/EU³⁵ mukaisesti.

³³ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

³⁴ EUVL L 124, 17.5.2005, s. 4.

³⁵ Komission suositus, annettu 11 päivänä kesäkuuta 2013, unionin lainsäädäntöön perustuvien oikeuksien loukkauksiin perustuvia kieltokanteita ja vahingonkorvausvaatimuksia koskeviin jäsenvaltioiden kollektiivisiin oikeussuojakeinoiniin sovellettavista yhteisistä periaatteista (EUVL L 201, 26.7.2013, s. 60).

- (28) Jotta tämä direktiivi voitaisiin mukauttaa tieteen ja tekniikan kehitykseen tai jotta voitaisiin määrittää seurantavaatimukset vaaran arviointeja ja kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevia riskin arviointeja varten, komissiolle olisi siirrettävä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti valta muuttaa tämän direktiivin liitteitä I–IV. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä. Lisäksi liitteessä I olevan C osan huomautuksessa 10 säädetty valtuutus, joka koskee radioaktiivisen aineen seurantatiheyden ja -menetelmien määrittämistä, on vanhentunut neuvoston direktiivin 2013/51/Euratom³⁶ antamisen vuoksi ja se olisi sen vuoksi poistettava. Direktiivin 98/83/EY liitteessä III olevassa A osassa säädetty valtuutus, joka koskee direktiivin muutoksia, ei enää ole tarpeellinen ja se olisi poistettava.
- (29) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä tietojen muoto ja esittämisjärjestelyt ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä koskeville tiedoille, jotka on toimitettava kaikille veden toimituksen kattamille henkilöille, sekä muoto ja esittämisjärjestelyt tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskeville tiedoille, jotka toimitetaan jäsenvaltioille ja jotka Euroopan ympäristökeskus kokoaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁷ mukaisesti.
- (30) Jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä tämän direktiivin säännösten rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja varmistettava niiden täytäntöönpano, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY³⁸ vaatimusten soveltamista. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- (31) Direktiivissä 2013/51/Euratom säädetään erityisjärjestelyistä ihmisten käyttöön tarkoitettussa vedessä olevien radioaktiivisten aineiden seuraamiseksi. Tämän vuoksi tässä direktiivissä ei tulisi asettaa radioaktiivisuutta koskevia muuttujien arvoja.
- (32) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on ihmisten terveyden suojeleminen, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

³⁶ Neuvoston direktiivi 2013/51/Euratom, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, väestön terveyden suojelemista ihmisten käyttöön tarkoitettussa vedessä olevilta radioaktiivisilta aineilta koskevista vaatimuksista (EUVL L 296, 7.11.2013, s. 12).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28).

(33) Velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava koskemaan ainoastaan niitä säännöksiä, joilla muutetaan aikaisempien direktiivien sisältöä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aikaisempiin direktiiveihin.

(34) Tämä direktiivi ei vaikuta liitteessä V olevassa B osassa mainittuihin jäsenvaltioita velvoittaviin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

↓ 1998/83

⇒ uusi

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoite

1. Tämä direktiivi koskee ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatua.
2. Tämän direktiivin tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saastumisesta aiheutuvilta vaikutuksilta varmistamalla, että vesi on terveellistä ja puhdasta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'ihmisten käyttöön tarkoitetulla vedellä' ~~=(a)~~ kaikkea vettä, joka alkuperäisessä tilassaan tai käsittelyn jälkeen on tarkoitettu juomavedeksi, ruoanlaittoon, ruoanvalmistukseen ⇒ tai -tuotantoon ⇐ tai muihin kotitaloustarkoituksiin ⇒ sekä julkisissa että yksityisissä tiloissa ⇐ riippumatta sen alkuperästä tai siitä, toimitetaanko se jakeluverkon kautta, tankeista, ⇒ tai lähdeveden ollessa kyseessä, ⇐ pulloissa ~~tai säiliöissä.~~

~~b) jota käytetään elintarvikkeita valmistavassa yrityksessä ihmisten käyttöön tarkoitettujen tuotteiden tai aineiden valmistukseen, jalostukseen, säilytykseen ja markkinoille saattamiseen, paitsi mikäli toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että veden laatu ei voi vaikuttaa valmiiden elintarvikkeiden terveellisyteen.~~

2. 'kotitalouden vedenjakelujärjestelmällä': putkistoja, putkivarusteita ja laitteita, jotka on asennettu ⇒ sekä julkisissa että yksityisissä tiloissa ⇐ yleensä ihmisten käyttöön tarkoitettujen hanojen ja jakeluverkon väliin, mutta vain jos veden toimittaja ei ole sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan veden toimittajan ominaisuudessa vastuussa niistä.

↓ uusi

3. 'veden toimittajalla' yhteisöä, joka toimittaa keskimäärin vähintään 10 m³ ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä päivässä.

4. 'pienellä veden toimittajalla' veden toimittajaa, joka toimittaa vettä alle 500 m³ päivässä tai jonka toimitukset kattavat alle 5 000 ihmistä.
5. 'suurella veden toimittajalla' veden toimittajaa, joka toimittaa vettä vähintään 500 m³ päivässä tai jonka toimitukset kattavat vähintään 5 000 ihmistä.
6. 'erittäin suurella veden toimittajalla' veden toimittajaa, joka toimittaa vettä vähintään 5000 m³ päivässä tai jonka toimitukset kattavat vähintään 50 000 ihmistä.
7. 'ensisijaisilla tiloilla' suuria tiloja, joissa monet käyttäjät mahdollisesti altistuvat veteen liittyville riskeille, kuten sairaalat, terveydenhuollon toimintayksiköt, rakennukset, joissa on majoitustila, rangaistuslaitokset ja leirintäalueet, sellaisina kuin jäsenvaltiot ovat ne määrittäneet.
8. 'heikoimmassa asemassa olevilla ja syrjäytyneillä ryhmillä' ihmisiä, jotka ovat eristyksissä yhteiskunnasta joko syrjinnän tai oikeuksien, resurssien tai mahdollisuuksien puuttumisen seurauksena ja jotka altistuvat muuta yhteiskuntaa enemmän monille erilaisille riskeille, jotka liittyvät heidän terveyteensä, turvallisuuteen, koulutuksen puutteeseen tai osallistumiseen haitallisiin käytäntöihin, tai muille riskeille.

↓ 1998/83 (mukautettu)

3 artikla

Vapautukset

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta:
 - a) luonnollisiin kivennäisvesiin, jotka direktiivissä 2009/54/EY³⁹ tarkoitetut vastuussa olevat ~~toimivaltaiset kansalliset~~ viranomaiset tunnustavat sellaisiksi ~~luontaisten kivennäisvesien hyödyntämistä ja markkinoille saattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 15 päivänä heinäkuuta 1980 annetun neuvoston direktiivin 80/777/ETY mukaisesti,~~

↓ 1998/83

- b) vesiin, jotka ovat ~~lääkkeitä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 26 päivänä tammikuuta 1965 annetussa neuvoston direktiivissä 65/65/ETY⁴⁰~~ direktiivissä 2001/83/EY tarkoitettuja lääkevalmisteita.

↓ 1998/83

2. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksen tämän direktiivin ~~määräysten~~ säännösten noudattamisesta:

³⁹ ~~EYVL L 229, 30.8.1980, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 96/70/EY (EYVL L 299, 23.11.1996, s. 26).~~

⁴⁰ ~~EYVL 22.9.2.1965, s. 369, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 93/39/EY (EYVL L 214, 23.11.1996, s. 22).~~

- a) vesille, jotka on tarkoitettu yksinomaan sellaiseen käyttöön, jonka osalta toimivaltaiset viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että kyseisen veden laadulla ei ole suoraa tai epäsuoraa vaikutusta asianomaisten kuluttajien terveyteen,
- b) sellaisille ihmisten käyttöön tarkoitetuille vesille, jotka otetaan yksittäisestä, alle 10 kuutiometriä päivässä keskimäärin tuottavasta vesilähteestä tai josta otetaan vettä alle 50 henkilön tarpeisiin, jollei vettä tarjota osana kaupallista tai julkista toimintaa.
3. Niiden jäsenvaltioiden, jotka soveltavat 2 kohdan b alakohdan mukaisia vapautuksia, on varmistettava, että kyseessä olevalle väestölle on tiedotettu asiasta ja kaikista toimista, joihin voidaan ryhtyä ihmisten terveyden suojelemiseksi niiltä haitallisilta vaikutuksilta, jotka johtuvat ihmisten käyttöön tarkoitettun veden saastumisesta. Lisäksi jos on ilmeistä, että veden laatu voi aiheuttaa vaaran ihmisten terveydelle, kyseessä olevalle väestölle on annettava välittömästi asianmukaiset ohjeet.

↓ 1998/83 (mukautettu)

⇒ uusi

4 artikla

Yleiset velvoitteet

1. Rajoittamatta yhteisön unionin muiden säännösten mukaisten velvoitteiden noudattamista jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaa, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi on terveellistä ja puhdasta. Tämän direktiivin vähimmäisvaatimusten täyttymiseksi ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi on terveellistä ja puhdasta, jos se täyttää seuraavat edellytykset :
- a) se ei sisällä pieneliöitä tai loisia tai mitään aineita sellaisina määrinä tai pitoisuuksina, joista voi olla vaaraa ihmisten terveydelle, ja
- b) se täyttää liitteessä I olevissa A ja B osassa määritellyt vähimmäisvaatimukset,
- ~~ja jos jäsenvaltiot toteuttavat perustamissopimuksen 5, 8 ja 10 artiklan mukaisesti~~
- c) jäsenvaltiot ovat toteuttaneet kaikki muut tarpeelliset toimenpiteet varmistaa, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi on täyttääkseen tämän direktiivin ⇒ 5–12 artiklassa esitetyt ⇐ vaatimukset ~~vaatimusten mukaista~~.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kaikki tämän direktiivin soveltamiseksi tarkoitettut toimenpiteet ovat sellaisia, ettei niillä missään tapauksessa välittömästi tai välillisesti aiheuteta ihmisten käyttöön tarkoitettun veden nykyisen laadun heikkenemistä ~~siinä määrin, että sillä on merkitystä ihmisten terveyden suojelelle~~ tai lisätä ~~juoma~~ ⇒ ihmisten käyttöön tarkoitettun ⇐ veden tuotantoon käytettyjen vesien pilaantumista.

5 artikla

Laatuvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on asetettava ihmisten käyttöön tarkoitettuun veteen sovellettavat arvot liitteessä I esitetyille muuttujille \geq , eivätkä ne saa olla vähemmän tiukkoja kuin liitteessä I asetetut arvot $<$.

~~2. Edellä 1 kohdan mukaisesti asetetut arvot eivät saa olla suurempia kuin liitteessä I esitetyt arvot. Liitteen I taulukossa C esitetyille muuttujille arvot vahvistetaan ainoastaan seurantatarkoituksiin ja 8 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamista varten.~~

~~2.3.~~ Jäsenvaltioiden on asetettava raja-arvot muille kuin liitteessä I esitetyille muuttujille silloin, kun ihmisten terveyden suojeleminen jäsenvaltioiden alueella tai osassa sen aluetta niin vaatii. Asetettujen arvojen on täytettävä vähintään 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esitetyt vaatimukset.

6 artikla

Vaatimustenmukaisuuden määrittelykohta

~~1.~~ Edellä 5 artiklan mukaisesti \Rightarrow liitteessä I olevissa A ja B osassa esitetyille muuttujille \Leftarrow asetettujen muuttujien arvojen on oltava vaatimusten mukaisia:

- a) jakeluverkosta toimitetun veden osalta tilan tai laitoksen siinä kohdassa, mistä sitä otetaan hanoista, jotka on yleensä tarkoitettu ihmisten käyttöön,
- b) tankissa toimitetun veden osalta siinä kohdassa, jossa vesi otetaan tankista,
- c) \Rightarrow lähdeveden \Leftarrow myyntiin tarkoitetun pulloitetun tai säiliöissä toimitettavan veden osalta kohdassa, jossa vesi pulloitetaan tai pannaan säiliöihin,
- d) elintarvikkeita tuottavassa yrityksessä käytetyn veden osalta siinä kohdassa, jossa kyseistä vettä käytetään yrityksessä.

~~2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun veden osalta jäsenvaltioiden katsotaan täyttäneen tämän artiklan ja 4 artiklan sekä 8 artiklan 2 kohdan mukaiset velvoitteensa, jos 5 artiklan mukaisesti asetettujen muuttujien arvojen poikkeaman voidaan todeta johtuvan kotitalouden vedenjakelujärjestelmästä tai sen kunnossapidosta, paitsi sellaisissa tiloissa ja laitoksissa kuten kouluissa, sairaaloissa ja ravintoloissa, joissa vettä toimitetaan yleisölle.~~

~~3. Jos 2 kohtaa sovelletaan, ja jos on olemassa vaara, ettei 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu vesi ole 5 artiklassa vahvistettujen muuttujien arvojen mukaista, jäsenvaltioiden on kuitenkin varmistettava, että:~~

~~a) toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet, kuten ohjeiden antaminen kiinteistöjen omistajille niistä korjaavista toimenpiteistä, jotka he voisivat toteuttaa, jotta voidaan vähentää tai poistaa vaara muuttujien arvoista poikkeamiseen, ja/tai~~

~~toteutetaan muita toimenpiteitä, kuten asianmukaisia käsittelytekniikoita, jotta voidaan muuttaa veden luonne tai sen ominaisuudet ennen sen jakelua, niin että voidaan vähentää tai poistaa vaara muuttujien arvosta poikkeamiseen jakelun jälkeen,~~

~~ja~~

~~b) asianomaisille kuluttajille annetaan asianmukaisesti tietoja ja ohjeita mahdollisista korjaavista lisätoimenpiteistä, jotka heidän olisi toteutettava.~~

7 artikla

Riskiin perustuva lähestymistapa veden turvallisuuteen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimitukseen, käsittelyyn ja jakeluun sovelletaan riskiin perustuvaa lähestymistapaa, joka koostuu seuraavista osista:
 - a) vaaran arviointi vesimuodostumista, joista otetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä, 8 artiklan mukaisesti;
 - b) toimitukseen liittyvien riskien arviointi, jonka veden toimittajat suorittavat toimittamansa veden laadun seurantaan varten 9 artiklan ja liitteessä II olevan C osan mukaisesti;
 - c) kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskeva riskin arviointi 10 artiklan mukaisesti.
2. Vaaran arvioinnit on tehtävä viimeistään [kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä]. Ne on tarkistettava kolmen vuoden välein ja saatettava tarvittaessa ajan tasalle.
3. Erittäin suurten veden toimittajien ja suurten vedentoimittajien on tehtävä toimitukseen liittyvien riskien arviointi viimeistään [kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] ja pienten veden toimittajien viimeistään [kuuden vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä]. Ne on tarkistettava säännöllisin väliajoin ja enintään kuuden vuoden välein ja saatettava tarvittaessa ajan tasalle.
4. Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit on tehtävä viimeistään [kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä]. Ne on tarkistettava kolmen vuoden välein ja saatettava tarvittaessa ajan tasalle.

8 artikla

Vaaran arviointi vesimuodostumista, joista otetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tehdään vaaran arviointi, joka kattaa vesimuodostumat, joista otetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä keskimäärin yli 10 m³ päivässä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2000/60/EY 6 ja 7 artiklan soveltamista. Vaaran arvioinnin on sisällettävä seuraavat osat:
 - a) kaikkien vaaran arvioinnin kattamissa vesimuodostumissa olevien vedenottopisteiden tunnistaminen ja georeferointi;
 - b) kartoitus suojavyöhykkeistä, jos kyseisiä vyöhykkeitä on perustettu direktiivin 2000/60/EY 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti, sekä mainitun direktiivin 6 artiklassa tarkoitetuista suojelualueista;

- c) niiden vaarojen ja mahdollisten pilaantumislähteiden tunnistaminen, jotka vaikuttavat vaaran arvioinnin kattamiin vesimuodostumiin. Tätä varten jäsenvaltiot voivat käyttää direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan mukaisesti tehtyä tarkastelua ihmistoiminnan vaikutuksesta sekä kyseisen direktiivin liitteessä II olevan 1.4 kohdan mukaisesti kerättyjä tietoja merkittävistä paineista;
- d) säännöllinen seuranta vesimuodostumista, jotka kuuluvat seuraavasta luettelosta valittuja epäpuhtauksia koskevan vaaran arvioinnin piiriin:
- i) tämän direktiivin liitteessä I olevissa A ja B osassa luetellut muuttujat;
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/118/EY⁴¹ liitteessä I luetellut pohjaveden pilaavat aineet sekä pilaavat aineet ja pilaantumisen indikaattorit, joille jäsenvaltiot ovat asettaneet raja-arvot kyseisen direktiivin liitteen II mukaisesti;
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/105/EY⁴² liitteessä I luetellut prioriteettiaineet ja tietyt muut pilaavat aineet;
 - iv) muut merkitykselliset epäpuhtaudet, kuten mikromuovit, tai vesialuekohtaiset epäpuhtaudet, jotka jäsenvaltiot ovat määrittäneet direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan mukaisesti tehdyn ihmistoiminnan vaikutusta koskevan tarkastelun sekä kyseisen direktiivin liitteessä II olevan 1.4 kohdan mukaisesti merkittävistä paineista kerättyjen tietojen perusteella.

Jäsenvaltioiden on valittava seurantaan varten i–iv alakohdasta muuttujat, aineet tai epäpuhtaudet, jotka katsotaan merkityksellisiksi c alakohdassa määritettyjen vaarojen perusteella tai veden toimittajien 2 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella.

Jäsenvaltiot voivat käyttää säännöllistä seurantaan varten seurantaan, joka suoritetaan unionin muun lainsäädännön mukaisesti.

2. Niiden veden toimittajien, jotka seuraavat raakavettä operationaalista seurantaan varten, on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille seurattavien muuttujien, aineiden tai epäpuhtauksien suuntauksista ja epätavallisista pitoisuuksista.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava veden toimittajille, jotka käyttävät vaaran arvioinnin kattamaa vedenmuodostumaa, 1 kohdan d alakohdan mukaisesti suoritettun seurannan tuloksista, ja ne voivat kyseisten seurannan tulosten perusteella:
 - a) vaatia, että veden toimittajat suorittavat tiettyjen muuttujien lisäseurantaan tai -käsittelyä;
 - b) sallia sen, että veden toimittajat pienentävät tiettyjen muuttujien seurantatilheyttä ilman, että niitä vaaditaan suorittamaan toimituksiin liittyvien riskien arviointi, edellyttäen, että kyseessä eivät ole liitteessä II olevan B osan 1 kohdassa tarkoitettut keskeiset muuttujat ja ettei yksikään kohtuudella

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/118/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta (EUVL L 372, 27.12.2006, s. 19).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristölaatuunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84).

odotettava tekijä todennäköisesti huononna ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laatua.

4. Tapauksissa, joissa veden toimittajan sallitaan pienentävän seurantatiheyttä siten kuin 2 kohdan b alakohdassa on tarkoitettu, jäsenvaltioiden on jatkettava kyseisten muuttujien seurantaa vaaran arvioinnin kattamassa vesimuodostelmassa.
5. Jäsenvaltioiden on 1 ja 2 kohdan ja direktiivin 2000/60/EY mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella toteutettava yhteistyössä veden toimittajien ja muiden sidosryhmien kanssa seuraavat toimenpiteet tai varmistettava, että veden toimittajat toteuttavat kyseiset toimenpiteet:
 - a) ennaltaehkäisytoimet, joilla vähennetään tarvittavaa käsittelyä ja suojellaan veden laatua, mukaan lukien toimenpiteet, joihin viitataan direktiivin 2000/60/EY 11 artiklan 3 kohdan d alakohdassa;
 - b) vähentämistoimenpiteet, jotka katsotaan tarpeellisiksi 1 kohdan d alakohdan mukaisesti suoritettavan seurannan perusteella, jotta voidaan tunnistaa pilaantumisen lähde ja puuttua siihen.

Jäsenvaltioiden on säännöllisesti tarkasteltava uudelleen kaikkia tällaisia toimenpiteitä.

9 artikla

Toimituksiin liittyvien riskien arviointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että veden toimittajat suorittavat toimituksiin liittyvien riskien arvioinnin, jossa annetaan mahdollisuus mukauttaa minkä tahansa liitteessä I olevassa A ja B osassa mainitun muuttujan seurantatiheyttä – kun kyseessä ei ole liitteessä II olevan B osan mukainen keskeinen muuttuja – riippuen niiden esiintymisestä raakavedessä.

Näiden muuttujien osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että veden toimittajat voivat poiketa liitteessä II olevassa B osassa esitetyistä näytteenottotiheyksistä liitteessä II olevassa C osassa esitettyjen eritelmien mukaisesti.

Tätä varten veden toimittajien on otettava huomioon tämän direktiivin 8 artiklan mukaisesti suoritettun vaaran arvioinnin sekä direktiivin 2000/60/EY 7 artiklan 1 kohdan ja 8 artiklan mukaisesti suoritettun seurannan tulokset.

2. Toimituksiin liittyvien riskien arviointien on oltava toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiä.

10 artikla

Kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tehdään kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevat riskin arvioinnit, joissa on seuraavat osat:
 - a) arviointi mahdollisista riskeistä, jotka liittyvät kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiin ja niihin liittyviin tuotteisiin ja materiaaleihin, sekä siitä, vaikuttavatko riskit veden laatuun siinä kohdassa, mistä sitä otetaan hanoista, jotka on yleensä tarkoitettu ihmisten käyttöön, erityisesti kun vettä toimitetaan yleisölle ensisijaisissa tiloissa;

b) liitteessä I olevassa C osassa lueteltujen muuttujien säännöllinen seuranta tiloissa, joissa mahdollinen vaara ihmisten terveydelle katsotaan suurimmaksi. Asianmukaiset muuttujat ja tilat seurantaan varten valitaan a kohdan mukaisesti tehdyn arvioinnin perusteella.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun säännölliseen seurannan osalta jäsenvaltiot voivat luoda seurantastrategian, jossa keskitytään ensisijaisiin tiloihin;

c) sen todentaminen, onko ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksiin joutuvien rakennustuotteiden toimivuus asianmukainen suhteessa rakennuskohteen perusvaatimukseen liittyviin keskeisiin ominaisuuksiin, jotka määritetään asetuksen (EU) N:o 305/2011 liitteessä I olevan 3 kohdan e alakohdassa.

2. Jos jäsenvaltiot katsovat 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tehdyn arvioinnin perusteella, että kotitalouksien vedenjakelujärjestelmistä ja niihin liittyvistä tuotteista ja materiaaleista aiheutuu riski ihmisten terveydelle tai jos 1 kohdan b alakohdan mukaisesti suoritettu seuranta osoittaa, että liitteessä I olevassa C osassa esitetyjä muuttujien arvoja ei noudateta, jäsenvaltioiden on:

a) toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sen riskin poistamiseksi tai vähentämiseksi, ettei liitteessä I olevassa C osassa asetettujen muuttujien arvoja noudateta;

b) toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ihmisten käyttöön tarkoitetun veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä rakennustuotteista irtoavat aineet tai kemikaalit eivät suoraan tai välillisesti vaaranna ihmisten terveyttä;

c) toteutettava yhteistyössä veden toimittajien kanssa muita toimenpiteitä, kuten asianmukaisia mukautustekniikoita, joiden avulla muutetaan veden luonne tai sen ominaisuudet ennen sen jakelua niin, että vähennetään tai poistetaan riski siitä, että muuttujien arvosta poiketaan jakelun jälkeen,

d) asianmukaisesti ilmoitettava ja tiedotettava kuluttajille veden kulutuksen ja käytön edellytyksistä sekä mahdollisista toimista, joilla vältetään riskin toistuminen,

e) järjestettävä koulutusta putkiasentajille ja muille ammattilaisille, jotka käsittelevät kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä ja asentavat rakennustuotteita,

f) legionellan osalta varmistettava, että toteutetaan toimivia valvonta- ja hallintatoimenpiteitä, joilla ehkäistään ja käsitellään mahdollisia tautiesiintymiä.

↓ 1998/83 (mukautettu)

117 artikla

Seuranta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatua seurataan säännöllisesti, jotta

kuluttajien saatavilla oleva vesi täyttäisi tämän direktiivin vaatimukset ja noudattaisi erityisesti 5 artiklan mukaisesti asetettuja muuttujien arvoja. Näytteet ~~olisi~~ on otettava niin, että ne edustavat koko vuoden aikana kulutettavan veden laatua. Jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen takaamiseksi, että silloin kun desinfiointi kuuluu ihmisten käyttöön tarkoitetun veden käsittelyyn tai jakeluun, desinfiointimenetelmien tehokkuus varmistetaan, ja että desinfiointin sivutuotteista aiheutuva saastuminen pidetään mahdollisimman vähäisenä desinfiointia vaarantamatta.

↓ 1998/83 (mukautettu)

⇒ uusi

2. Edellä 1 kohdassa asetettujen velvoitteiden täyttämiseksi ~~toimivaltaisten viranomaisten~~ on laadittava asianmukaiset ~~valvontaohjelmat~~ seurantaohjelmat kaikkea ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä varten ⇒ liitteessä II olevan A osan mukaisesti ⇐. Näiden seurantaohjelmien ~~valvontaohjelmien~~ on noudatettava liitteessä II säädetyt vähimmäisvaatimukset. ⇒ koostuttava seuraavista osista: ⇐

↓ uusi

- a) liitteessä I olevissa A ja B osassa lueteltujen muuttujien sekä 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetettujen muuttujien seuranta liitteen II mukaisesti ja, kun tehdään toimituksiin liittyvien riskien arviointi, 9 artiklan mukaisesti;
- b) liitteessä I olevassa C osassa lueteltujen muuttujien seuranta kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevaa riskin arviointia varten 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- c) vaaran arviointia varten tehtävä seuranta 8 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti.

↓ 1998/83

3. Näytteenottokohdat määrää toimivaltainen kansallinen viranomainen, ja niiden on oltava liitteessä II olevassa D osassa olevien asianmukaisten vaatimusten mukaiset.

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä oleva 2.2 kohta

- ~~4. Tässä artiklassa tarkoitettua valvontaa varten voidaan laatia yhteisön ohjeita 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen.~~

↓ 1998/83 (mukautettu)

- ~~45.~~ ~~(a)~~ Jäsenvaltioiden on noudatettava liitteessä III esitettyjä muuttujien määrittämiä koskevia eritelmiä seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- ~~a)~~ ~~(b)~~ ~~mM~~ Muita kuin liitteessä III olevassa A1 osassa esitettyjä analyysi menetelmiä voidaan käyttää sillä edellytyksellä, että voidaan osoittaa niillä saatavien tulosten olevan ~~saadut tulokset ovat~~

vähintään yhtä luotettavia kuin käytettäväksi määritellyillä menetelmillä saavutetut tulokset ☒ toimittamalla ☒ ~~Vaihtoehtoisin menetelmiin turvautuvien jäsenvaltioiden on toimitettava~~ komissiolle kaikki asianmukainen tieto kyseisestä menetelmästä ja sen vastaavuudesta.☒

b) ~~(e)~~ Liitteessä III ~~s olevissa 2 ja 3~~ olevassa B osassa luetelluille muuttujille voidaan käyttää mitä tahansa määrittämenetelmää sillä edellytyksellä, että se täyttää kyseisissä osissa säädetyt vaatimukset.

56. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lisäseurantaa suoritetaan tapauskohtaisesti sellaisten aineiden ja pieneliöiden osalta, joille ei ole asetettu 5 artiklan mukaisia muuttujien arvoja, jos on syytä epäillä niitä olevan sellaisia määriä, joista voi olla vaaraa ihmisten terveydelle.

↓ 1998/83

128 artikla

Korjaavat toimenpiteet ja käytön rajoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki puutteet 5 artiklan mukaisesti asetettujen muuttujien arvojen noudattamisessa tutkitaan heti syiden selville saamiseksi.
2. Jos ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi ei 4 artiklan 1 kohdassa asetettujen velvoitteiden täyttämiseksi toteutetuista toimenpiteistä huolimatta noudata 5 artiklan mukaisesti asetettujen muuttujien arvoja, ~~eikä 6 artiklan 2 kohdasta muuta johdu,~~ asianomaisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että korjaavat toimenpiteet laadun parantamiseksi toteutetaan mahdollisimman pian ottaen huomioon muun muassa sen, missä määrin kyseinen muuttujan arvo on ylittynyt, sekä ihmisten terveydelle mahdollisesti aiheutuvan vaaran.

↓ uusi

Jos liitteessä I olevassa C osassa esitettyjä muuttujien arvoja ei noudateta, korjaaviin toimiin on kuuluttava 10 artiklan 2 kohdan a–f alakohdassa esitetyt toimenpiteet.

↓ 1998/83 (mukautettu)

⇒ uusi

3. Riippumatta siitä, onko muuttujan arvoista poikettu vai ei, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmisten terveyttä mahdollisesti vaarantavan ihmisten käyttöön tarkoitetun veden jakelu kielletään tai sen käyttöä rajoitetaan taikka toteutetaan muita ~~sellaisia~~ ☒ korjaavia ☒ toimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä ihmisten terveyden suojelemiseksi. ~~Tällaisissa tapauksissa on asiasta heti tiedotettava kuluttajille ja heille on annettava tarpeelliset ohjeet.~~

↓ uusi

Jos liitteessä I olevassa A ja B osassa esitettyjä muuttujia koskevia vähimmäisvaatimuksia ei noudateta, jäsenvaltioiden on automaattisesti katsottava tämä mahdolliseksi vaaraksi ihmisten terveydelle.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa kuvatuissa tapauksissa jäsenvaltioiden on mahdollisimman nopeasti toteutettava kaikki seuraavat toimenpiteet:
- a) ilmoitetaan kaikille asianomaisille kuluttajille mahdollisesta vaarasta ihmisten terveydelle ja sen syystä, muuttujan arvon ylityksestä sekä toteutetuista korjaavista toimista, mukaan lukien kiellot, rajoitukset tai muut toimet;
 - b) annetaan kuluttajille ja saatetaan säännöllisesti ajan tasalle neuvoja veden kulutuksen ja käytön edellytyksistä ja otetaan erityisesti huomioon mahdolliset heikoimmassa asemassa olevat ryhmät;
 - c) ilmoitetaan kuluttajille tilanteesta, kun on todettu, ettei ihmisten terveydelle enää aiheudu vaaraa ja että palvelu on palautunut normaaliksi.

↓ 1998/83

45. Toimivaltaisten viranomaisten tai muiden asianmukaisten tahojen on päätettävä, mihin toimiin 3 kohdan perusteella on ryhdyttävä, ottaen huomioon myös ne riskit ihmisten terveydelle, joita ihmisten käyttöön tarkoitetun veden jakelun keskeyttäminen tai sen käytön rajoittaminen aiheuttaisi.

~~5. Jäsenvaltiot voivat laatia toimivaltaisille viranomaisille ohjeita 4 kohdan mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi.~~

~~6. Siinä tapauksessa, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi ei täytä liitteessä I olevassa C osassa esitettyjä muuttujien arvoja tai selityksiä, jäsenvaltioiden on tarkastettava, liittyykö poikkeamaan riski ihmisten terveydelle. Niiden on toteutettava korjaavat toimenpiteet veden laadun parantamiseksi, jos se on tarpeen ihmisten terveyden suojelemiseksi.~~

~~7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että korjaavia toimenpiteitä toteutettaessa kuluttajille tiedotetaan asiasta paitsi silloin, kun toimivaltaiset viranomaiset katsovat poikkeaman muuttujan arvosta olevan merkityksettömän vähäistä.~~

~~9 artikla~~

~~Poikkeukset~~

~~1. Jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksista liitteessä I olevassa B osassa esitettyihin tai 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti asetettuihin muuttujien arvoihin niiden itse määrittämään enimmäisarvoon asti sillä edellytyksellä, että poikkeamasta ei aiheudu mahdollista vaaraa ihmisten terveydelle, ja ettei ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimittamista kyseisellä alueella voida hoitaa millään muulla kohtuulliseksi katsotulla tavalla.~~

~~Poikkeuksien voimassaoloaika on rajoitettava mahdollisimman lyhyeksi, eikä se saa ylittää kolmen vuoden määräaika, jonka loppupuolella on tarkistettava, onko riittävää edistystä tapahtunut. Jos jäsenvaltio aikoo myöntää toisen poikkeuksen, sen~~

~~on toimitettava komissiolle tilannekatsaus sekä perustelut toisen poikkeuksen myöntämispäätökselle. Myöskään tämä toinen poikkeus ei saa olla yli kolmen vuoden pituinen.~~

~~2. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenvaltio voi esittää komissiolle pyynnön kolmannelta poikkeuksesta, enintään kolmeksi vuodeksi. Komissio tekee päätöksen tästä pyynnöstä kolmen kuukauden kuluessa.~~

~~3. Edellä 1 ja 2 kohdan mukaisesti tehdyssä poikkeuksessa on määriteltävä seuraavat seikat:~~

~~a) poikkeuksen syy,~~

~~b) kyseinen muuttuja, aiemmat asiaa koskevat seurantatulokset ja suurin poikkeuksen nojalla sallittu arvo,~~

~~c) maantieteellinen alue, kunakin päivänä toimitetun veden määrä, väestö, jota asia koskee, sekä tieto siitä, vaikuttaako tilanne johonkin asiaankuuluvaan elintarvikkeita tuottavaan yritykseen vai ei,~~

~~d) asianmukainen seurantasuunnitelma, tarvittaessa tihennetty seuranta,~~

~~e) yhteenveto tarvittavia korjaavia toimenpiteitä koskevasta suunnitelmasta aikatauluineen sekä kustannusarvio ja määräykset tilanteen tarkistuksesta,~~

~~f) anottu poikkeuksen kesto.~~

~~4. Jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat poikkeamien muuttujien arvoista olevan merkitykseltään vähäisiä ja 9 artiklan 2 kohdassa mainittujen toimenpiteiden korjaavan ongelman enintään 30 päivän kuluessa, ei 3 kohdassa esitettyjä vaatimuksia tarvitse soveltaa.~~

~~Tällaisessa tapauksessa on toimivaltaisen viranomaisen tai muiden asianmukaisten elinten vain asetettava kyseisen muuttujan korkein sallittu arvo sekä aika, jonka kuluessa ongelma on korjattava.~~

~~5. Edellä olevaan 4 kohtaan ei voi enää vedota, jos tietyn muuttujan arvo on poikennut sallitusta arvosta tietyssä vedenottamossa yhteensä yli 30 päivänä edeltäneiden 12 kuukauden aikana.~~

~~6. Jäsenvaltion, joka turvautuu tässä artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin, on varmistettava, että poikkeuksen vaikutuspiiriin kuuluvalla väestöllä ilmoitetaan heti poikkeuksesta ja sen ehdoista asianmukaisella tavalla. Jäsenvaltion on lisäksi huolehdittava siitä, että väestöryhmille, joille poikkeuksesta voi koitua erityinen riski, annetaan tarvittaessa ohjeet.~~

~~Näitä velvoitteita ei sovelleta 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa, jolleivät toimivaltaiset viranomaiset toisin päätä.~~

~~7. Lukuun ottamatta 4 kohdan mukaisesti tehtyjä poikkeuksia, jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa kaikista poikkeuksista, joiden soveltamisalaan kuuluva veden toimitus käsittää keskimäärin yli 1000 m³ päivässä tai yli 5000 ihmistä, ja liitettävä mukaan 3 kohdassa määritellyt tiedot.~~

~~8. Tätä artiklaa ei sovelleta pulloissa tai säiliöissä myytävään, ihmisten käyttöön tarkoitettuun veteen.~~

~~10 artikla~~

~~Käsittelyn, laitteiden ja materiaalien laadun varmistaminen~~

~~Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei mitään ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä käsitellyssä tai jakelussa käytettyjä aineita tai mitään uusissa laitteissa käytettyjä materiaaleja tai sellaisissa aineissa tai uusissa laitteissa käytetyissä materiaaleissa olevia epäpuhtauksia jää käyttäjälle toimitettuun veteen suurempia määriä kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista ja etteivät ne välittömästi tai välillisesti heikennä tässä direktiivissä edellytettyä ihmisten terveyden suojelemista; rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY⁴³ 3 artiklassa ja 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen selittävien asiakirjojen ja teknisten eritelmien on oltava tämän direktiivin vaatimusten mukaisia.~~

↓ uusi

13 artikla

Ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla parannetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä saatavuutta kaikille, ja edistettävä sen käyttöä alueellaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2000/60/EY 9 artiklan soveltamista. Toimenpiteisiin on kuuluttava kaikki seuraavat toimenpiteet:
 - a) tunnistetaan ihmiset, joilla ei ole mahdollisuutta saada ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä, sekä syyt saatavuuden puuttumiseen (kuten kuuluminen heikoimmassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin ryhmiin), arvioidaan mahdollisuuksia parantaa kyseisten ihmisten mahdollisuuksia saada vettä ja tiedotetaan heille mahdollisuuksista liittyä vedenjakeluverkkoon sekä vaihtoehtoisista keinoista saada vettä;
 - b) perustetaan ja ylläpidetään ulkona ja sisätiloissa laitteistoja, joilla tarjotaan ilmaiseksi ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä julkisissa tiloissa;
 - c) edistetään ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä saatavuutta
 - i) käynnistämällä kampanjoita, joilla tiedotetaan kansalaisille kyseisen veden laadusta;
 - ii) edistämällä kyseisen veden saatavuutta hallinnoissa ja julkisissa rakennuksissa;
 - iii) edistämällä kyseisen veden vapaata saatavuutta ravintoloissa, ruokaloissa ja ateriapalveluissa.
2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan a alakohdan mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä saatavuus heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille.

⁴³ EYVL L 40, 11.2.1989, s. 12, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 93/68/EY (EYVL L 220, 23.11.1996, s. 1).

Jos kyseisillä ryhmillä ei ole mahdollisuutta saada ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä, jäsenvaltioiden on välittömästi tiedotettava näille ryhmille niiden käyttämän veden laadusta ja kaikista toimista, joihin voidaan ryhtyä ihmisten terveyden suojaamiseksi niiltä haitallisilta vaikutuksilta, jotka johtuvat ihmisten käyttöön tarkoitettun veden mahdollisesta saastumisesta.

14 artikla

Tiedottaminen yleisölle

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä koskevat asianmukaiset ja ajan tasalle saatetut tiedot ovat verkossa kaikkien vedentoimituksen kattamien henkilöiden saatavilla liitteen IV mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki vedentoimituksen kattavat henkilöt saavat säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa kaikkein sopivimmassa muodossa (esimerkiksi laskussaan tai älykkäiden sovellusten kautta) pyytämättä seuraavat tiedot:
 - a) tiedot ihmisten käyttöön tarkoitettua vedestä kuutiometriä kohti perittävien maksujen kustannusrakenteesta, mukaan lukien muuttuvat ja kiinteät kustannukset ja vähintään ne, jotka liittyvät seuraaviin:
 - i) veden toimittajien 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti vaaran arviointia varten toteuttamat toimenpiteet;
 - ii) ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadun käsittely ja jakelu;
 - iii) jäteveden keräys ja käsittely;
 - iv) 13 artiklan mukaisesti toteutetut toimenpiteet, jos veden toimittajat ovat toteuttaneet kyseisiä toimenpiteitä;
 - b) toimitettun ihmisten käyttöön tarkoitettun veden hinta litraa ja kuutiometriä kohti;
 - c) kotitalouden kuluttama määrä, vähintään vuosi- ja laskutuskausikohtaisesti, yhdessä kulutuksen vuosittaisten suuntausten kanssa;
 - d) kotitalouden vuosittaisen vedenkulutuksen vertaaminen samaan luokkaan kuuluvan kotitalouden keskimääräisen kulutuksen kanssa;
 - e) linkki verkkosivustoon, joka sisältää liitteessä IV esitetyt tiedot.

Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään ensimmäisen alakohdan perusteella toimitettavien tietojen muoto ja järjestelyt. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan ei tulisi rajoittaa direktiivien 2003/4/EY ja 2007/2/EY soveltamista.

15 artikla

Täytäntöönpanon seuranta koskevat tiedot

1. Rajoittamatta direktiivin 2003/4/EY ja direktiivin 2007/2/EY soveltamista jäsenvaltioiden on Euroopan ympäristökeskuksen avustamana:

- a) luotava [kuuden vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] mennessä ja saatettava ajan tasalle joka kuudes vuosi sen jälkeen tietokokonaisuus, joka sisältää tiedot 13 artiklan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä sekä siitä väestön osuudesta, jolla on mahdollisuus saada ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä;
- b) luotava [kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] mennessä ja saatettava ajan tasalle joka kolmas vuosi sen jälkeen tietokokonaisuus, joka sisältää 8 artiklan mukaisesti tehdyn vaaran arvioinnin ja 10 artiklan mukaisesti tehdyn kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevan riskin arvioinnin, ja jossa esitetään seuraavat tiedot:
 - i) 8 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tunnistetut vedenottopisteet;
 - ii) 8 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti kerätyt seurantatulokset; ja
 - iii) tiivistetyt tiedot 8 artiklan 5 kohdan ja 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä;
- c) luotava ja saatettava sen jälkeen vuosittain ajan tasalle tietokokonaisuus, joka sisältää seurantatulokset, jotka liittyvät liitteessä I olevissa A ja B osassa esitettyjen muuttujien arvojen ylityksiin ja jotka on kerätty 9 ja 11 artiklan mukaisesti, sekä tiedot korjaavista toimista, jotka on suoritettu 12 artiklan mukaisesti;
- d) luotava ja saatettava sen jälkeen vuosittain ajan tasalle tietokokonaisuus, joka sisältää tiedot juomavesihäiriöistä, joista on aiheutunut mahdollinen vaara ihmisten terveydelle, riippumatta siitä, onko muuttujien arvoja jäänyt noudattamatta, jos häiriöt ovat kestäneet yli 10 peräkkäistä päivää ja vaikuttaneet yli 1000 ihmiseen, mukaan lukien kyseisten häiriöiden syyt ja 12 artiklan mukaisesti toteutetut korjaavat toimet.

Jos mahdollista, kyseisten tietokokonaisuuksien esittämiseen on käytettävä paikkatietopalveluja sellaisina kuin ne on määritetty direktiivin 2007/2/EY 3 artiklan 4 kohdassa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että komissiolla, Euroopan ympäristökeskuksella ja Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksella on pääsy 1 kohdassa tarkoitettuihin tietokokonaisuuksiin.

3. Euroopan ympäristökeskuksen on julkaistava ja saatettava ajan tasalle unionin laajuinen yleiskatsaus jäsenvaltioiden säännöllisesti keräämien tietojen perusteella tai vastaanotettuaan komission pyynnön.

Unionin laajuisen yleiskatsauksen on tilanteen mukaan sisällettävä tämän direktiivin tuotosten, tulosten ja vaikutusten indikaattorit, unionin laajuiset yleiskartat ja jäsenvaltioiden yleiskatsaukset.

4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään 1 ja 3 alakohdan perusteella toimitettavien tietojen muoto ja järjestelyt, mukaan lukien yksityiskohtaiset vaatimukset 3 kohdassa tarkoitetuista indikaattoreista, unionin laajuisista yleiskartoista ja jäsenvaltioiden yleiskatsauksista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

16 artikla

Oikeus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä on kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä 4, 5, 12, 13 ja 14 artiklan täytäntöönpanoon liittyvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) asia koskee riittävästi niiden etua;
 - b) kyseessä olevat henkilöt väittävät oikeuttaan heikennettävän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä edellytetään tällaista ennakkoehtoa.
2. Jäsenvaltioiden on määritettävä, missä vaiheessa moite päätöksiä, toimia tai laiminlyöntejä vastaan voidaan esittää.
3. Jäsenvaltioiden on määriteltävä, mikä muodostaa riittävän edun tai oikeuden heikentämisen, tavoitteenaan antaa yleisölle, jota asia koskee, laaja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus.

Ympäristönsuojelua edistävien ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttävien valtioista riippumattomien järjestöjen edun katsotaan olevan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla riittävä.

Näillä järjestöillä katsotaan myös olevan oikeuksia, joita on mahdollista loukata 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla.
4. Edellä olevan 1, 2 ja 3 kohdan säännökset eivät estä sitä mahdollisuutta, että hallintoviranomainen alustavasti tutkii asian uudelleen, eivätkä ne vaikuta vaatimukseen hallinnollisten uudelleentarkastusmenettelyjen loppuunsaattamisesta ennen kuin asia saatetaan tuomioistuimessa tutkittavaksi, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä on tällainen vaatimus.
5. Edellä 1-4 kohdassa mainittujen menettelyjen tulee olla oikeudenmukaisia, tasapuolisia ja nopeita, eivätkä ne saa olla niin kalliita, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle tiedotetaan mahdollisuudesta turvautua hallinnollisiin ja tuomioistuimessa tapahtuviin muutoksenhakumenettelyihin.

17 artikla

Arviointi

1. Komissio tekee viimeistään [12 vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on viimeistään saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] arvioinnin tästä direktiivistä. Tämän arvioinnin on perustuttava muun muassa seuraaviin tekijöihin:
 - a) tämän direktiivin täytäntöönpanosta saatu kokemus;
 - b) jäsenvaltioiden 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti luomat tietokokonaisuudet ja Euroopan ympäristökeskuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti laatimat unionin laajuiset yleiskatsaukset;
 - c) asianmukaiset tieteelliset, analyttiset ja epidemiologiset tiedot;
 - d) Maailman terveysjärjestön (WHO) suositukset, jos niitä on käytettävissä.
2. Komissio kiinnittää tämän arvioinnin puitteissa erityistä huomiota tämän direktiivin toimivuuteen seuraavissa suhteissa:
 - a) 7 artiklassa esitetty riskiin perustuva lähestymistapa;
 - b) 13 artiklassa esitetyt veden saatavuuteen liittyvät säännökset;
 - c) 14 artiklassa ja liitteessä IV esitetyt säännökset yleisölle toimitettavista tiedoista.

↓ 1998/83 (mukautettu)

~~18~~ artikla

Liitteiden tarkistaminen ja muuttaminen

1. Komission on vähintään viiden vuoden välein tarkistettava liite I tieteen ja tekniikan kehityksen pohjalta ja ehdotettava tarvittaessa muutoksia perustamissopimuksen 189 e-artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

↓ uusi

Komissio tarkastelee liitettä II uudelleen jäsenvaltioiden 15 artiklan mukaisesti luomiin tietokokonaisuuksiin sisältyvien vaaran arvioinnin ja kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevan riskin arvioinnin perusteella ja arvioi, onko tarpeen mukauttaa sitä tai ottaa käyttöön uusia seurantaeritelmiä kyseisiä riskin arviointeja varten.

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä oleva 2.2 kohta

~~2. Komissio tekee vähintään joka viides vuosi liitteisiin II ja III tarvittavat muutokset niiden mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen.~~

~~Nämä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia, hyväksytään 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.~~

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 19 artiklan mukaisesti liitteen I–IV muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys tai määritetään seurantavaatimukset 8 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaista vaaran arviointia ja 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista kotitalouksien vedenjakelujärjestelmiä koskevaa riskin arviointia varten.

19 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] määräämättömäksi ajaksi 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 18 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

↓ 1882/2003 2 artikla ja liitteessä II oleva 29 kohta (mukautettu)
⇒ uusi

2012 artikla

☒ Komiteamenettely ☒

1. Komissiota avustaa komitea. ☒ Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea. ☒
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan ⇒ asetuksen (EU) 182/2011 5 artiklaa ⇐ päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1-4 kohtaa sekä 7 artiklaa⁴⁴ ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.
Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä 2 oleva 2 kohta

- ~~3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1-4 kohtaa sekä 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.~~

↓ 1998/83

13 artikla

Tiedottaminen ja raportointi

- ~~1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kuluttajien saatavilla on riittävä ja ajan tasalla olevaa tietoa ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta.~~
- ~~2. Kunkin jäsenvaltion on julkaistava joka kolmas vuosi kertomus ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta, jonka tavoitteena on antaa kuluttajille tietoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta 7 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/313/EY⁴⁵ soveltamista. Ensimmäisen näistä kertomuksista on katettava vuodet 2002, 2003 ja 2004. Jokaisen kertomuksen on sisällettävä vähintään sellaiset veden toimitukset, jotka käsittävät keskimäärin yli 1000 m³ päivässä tai yli 5000 ihmistä, ja sen on katettava kolme kalenterivuotta ja se on julkaistava ennen raportointikautta seuraavan kalenterivuoden loppua.~~
- ~~3. Jäsenvaltioiden on lähetettävä kertomuksensa komissiolle kahden kuukauden kuluessa sen julkaisemisesta.~~

⁴⁴ Neuvoston päätös 1999/468/EY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1999, menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23).

⁴⁵ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 56.

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä
oleva 2.2 kohta

~~4. Edellä 2 kohdassa säädettyjen kertomusten muoto ja niissä esitettävät vähimmäistiedot on määritettävä ottaen erityisesti huomioon 3 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa, 7 artiklan 2 kohdassa, 8 artiklassa, 9 artiklan 6 ja 7 kohdassa sekä 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, ja niitä voidaan tarvittaessa muuttaa 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen.~~

↓ 1998/83

~~5. Komissio tutkii jäsenvaltioiden kertomukset ja laatii joka kolmas vuosi yhteenvedokertomuksen ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta yhteisössä. Tämä kertomus julkaistaan yhdeksän kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden kertomusten vastaanottamisesta.~~

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä
oleva 2.2 kohta

~~6. Edellä 2 kohdassa mainitun, tätä direktiiviä koskevan ensimmäisen kertomuksen lisäksi jäsenvaltioiden on laadittava myös komissiolle toimitettava kertomus niistä toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet tai aikovat toteuttaa täyttääkseen 6 artiklan 3 kohdan ja liitteessä I olevan B-osan huomautuksen 10 mukaiset velvoitteensa. Tarvittaessa annetaan ehdotus tämän kertomuksen muodosta 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen.~~

↓ 1998/83

~~14 artikla~~

~~Vaatimusten mukaiseksi saattamisen aikataulu~~

~~Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laatu on tämän direktiivin vaatimusten mukainen viiden vuoden kuluessa sen voimaantulosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä I olevan B-osan huomautusten 2, 4 ja 10 soveltamista.~~

~~15 artikla~~

~~Poikkeustapaukset~~

~~1. Jäsenvaltio voi poikkeustapauksissa ja maantieteellisesti määriteltujen alueiden osalta esittää komissiolle erityisen pyynnön lisäajan saamiseksi 14 artiklassa säädettyyn määräaikaan. Lisäaika ei saa olla kolmea vuotta pidempi, ja sen loppupuolella on suoritettava tilannekatsaus ja toimitettava sen tulokset komissiolle, joka voi kyseisen tarkistuksen perusteella myöntää toisen lisäajan korkeintaan kolmeksi vuodeksi. Tämä säännös ei koske pulloissa tai säiliöissä myytävää ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä.~~

~~2. Asianmukaisesti perustellussa pyynnössä on osoitettava ilmenneet vaikeudet, ja sen on sisällettävä vähintään kaikki 9 artiklan 3 kohdan mukaiset tiedot.~~

↓ 596/2009 1 artikla ja liitteessä oleva 2.2 kohta

~~3. Tämä pyyntö tutkitaan 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen.~~

↓ 1998/83

~~4. Jäsenvaltion, joka soveltaa tätä artiklaa, on varmistettava, että väestölle, jota pyyntö koskee, annetaan välittömästi tietoa pyynnön käsittelyn tuloksista asiaankuuluvalla tavalla. Lisäksi jäsenvaltion on varmistettava, että asiasta annetaan tarvittaessa ohjeita erityisille väestöryhmille, joille pyynnöstä voisi aiheutua erityinen riski.~~

↓ uusi

21 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle, ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset.

↓ 1998/83 (mukautettu)

~~1722~~ artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin 2 artiklan ja 5–21 artiklan ja liitteiden I–IV noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ~~kahden vuoden kuluessa sen voimaantulosta~~. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle ~~viipymättä~~ Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset. .

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Niissä on myös mainittava, että voimassa oleviin lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin sisältyviä viittauksia tällä direktiivillä kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininnat tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

1623 artikla

Kumoaminen

1. ~~Tällä direktiivillä kumotaan viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta~~ direktiivi 98/83/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä V olevassa A osassa luetelluilla säädöksillä, ~~80/778/ETY~~ [22 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistettua päivää seuraavasta päivästä] ~~Jollei 2 kohdasta muuta johdu, tämä kumoaminen ei kuitenkaan rajoita~~ , sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden velvoitteita, jotka koskevat liitteessä IV esitettyjä määräaikoja, joissa säännökset on saatettava liitteessä V olevassa B osassa mainittujen direktiivien saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä tai joista alkaen niitä on sovellettava.

Viittaukset kumottuun direktiiviin katsotaan viittauksiksi tähän direktiiviin ja luetaan liitteessä VI vahvistetun vastaavuustaulukon mukaisesti.

~~Niin pian kuin jäsenvaltio on saattanut tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan sekä toteuttanut 14 artiklassa säädetyt toimenpiteet, kyseisessä jäsenvaltiossa sovelletaan tämän direktiivin eikä direktiivin 80/778/ETY säännöksiä ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laatuun.~~

↓ uusi

2. Vapautuksia, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet direktiivin 98/83/EY 9 artiklan mukaisesti ja joita edelleen sovelletaan [määräaika tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä], olisi kuitenkin edelleen sovellettava vapautuksen voimassaolon loppuun saakka. Niitä ei voida uusia.

↓ 1998/83 (mukautettu)

1824 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu ~~Euroopan yhteisöjen~~ unionin virallisessa lehdessä.

2519 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja